

İZ
DERGİ

İZMİRİN DERGİSİ / MART 2021 / SAYI: 57 / FİYAT: 20 TL

**KADIN
İNSANLIĞIN
KANATLARIDIR**

**GÜÇLÜ
ÖZGÜR
KADINLARIN**

izlerini görebilirsiniz!

**Erkeğin Yaptığı Her işi
Kadın da Yapar**

İLHAM VEREN KADINLAR

*Arzu Çerkezoğlu - Aylin Nazlıaka - Ayşe Tunaboğlu - Canan Güllü
Filiz Ceritoğlu Sengel - Halenur Güneş - Neptün Soyer - Nilay Kökkılınç
Selin Sayek Böke - Tuba Torun - Zeynep Altıok*

İzmirli ama yerel değil

MART 2021

İçindekiler

04

6

25

28

38

50

'GÜÇLÜ VE ÖZGÜR KADINLARIN İZLERİ'

Erkek bir Genel Yayın Yönetmeni olarak, '8 Mart' özel sayısına yazılacak her satırın büyük oranda rol çalmak olduğunu biliyorum.

Ne mutlu ki Neşet Ertaş, **'Kadınlar insandır, biz insan- noğlu'** demiş de; erkeklerin bu konuda hadlerini aşma ihtimallerine bir oto kontrol, bir önlem olmuş.

Kadınların şehri İzmir'in gazetesi ve dergisi olarak; hem 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde hem de **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'**nde özel içerikler hazırlamayı görev bildik bundan önce de kendimize.

Şimdi ise; 2021'in 8 Mart'ında İz Dergi'nin özel sayısı ile karşınızdayız. Bolca, **'kadın, toprak, emek, koope-**

ratif, mücadele, eşitlik' dolu bir sayı oldu bu sayı. Kadının olduğu her yerde olduğu gibi...

Kapağımızda ise **tüm bu kelimelerle özdeşleşen genç bir başkan** var: Efes Selçuk'un Belediye Başkanı **Filiz Ceritoğlu Sengel**. Kadın dündür, kadın bugündür ama daha da önemlisi 'kadın yarındır' diyor, sunuyu Başkan Sengel'in röportajından bir kesitle burada noktalıyorum: **"...kentimizin kadim tarihiyle başlayan ve bugünden geleceğe uzanan, yaşayan bir hikayeden bahsediyoruz. Kybele'den Amazon'lara, Artemis'ten Meryem Ana'ya özgün kadın figürlerle başlayan bu hikaye, bugün kent yaşamına katılarak hayatı aydınlatan her renkten kadınlarla devam ediyor. Kentimizin her kö-**

şesinde, hayatın her alanında güçlü ve özgür kadınların izlerini görebilirsiniz."

Sayfaları birer birer okuduktan sonra; dergiyi en yakınınızdaki bir erkeğe de okutmanızı öneririz.

Önümüzdeki sayıda görüşmek üzere...

Ümit Kartal

İMTİYAZ SAHİBİ

Ege İz Gazete
Basın Yayın
Reklamcılık
San. ve Tic. A.Ş. adına
Ümit Kartal

Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu)

Yağız Barut

Genel Koordinatör

Özgür Coşkun

Reklam Sorumlusu

Pınar Teke

HABER MERKEZİ

Nil Kahramanoğlu
Okşan Attila
Ömer Dinç
Şermin Çolak
Tuğçe Kaş

ANKARA TEMSİLCİSİ

Yasin Aksu

GRAFİK

Hürrem Karaoğlu

HUKUK DANIŞMANI

Av. Dilek Güzel

Yönetim Yeri Adresi

Alsancak Mahallesi,
1478 Sk.,
Maliki İşhanı,
Kat:5 Daire: 505
(35220) Konak-İzmir

TELEFON

0232 502 44 88

E-MAIL

izgazete@gmail.com

SAYI: 57

FİYAT: 20 TL

BASIM TARİHİ

08.03.2021

BASIM YERİ

Kuzey Veb Ofset
San. Tic. LTD. ŞTİ.
Tayakadın Mahallesi
Tayakadın
Yassıören Cd.
N: 75/H
Arnavutköy/İST.

TELEFON

0212 682 61 62

ABONELİK İÇİN İBAN NO

TR38 0001
0009 8327
9763 2550 01
Ziraat Bankası
Ümit Kartal

ISSN

2548-0197

Yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Kadınlar bugün de yarın da aşağı bakmayacak

Ortada bu kadar vahim bir tablo varken, kadınların yaşamsal talepleri gayet açıkken, siyasal iktidar ve temsilcileri yaptıkları açıklamalarla kadın haklarını yok saymayı, hatta geriletmeyi tercih ediyor.

Selin Sayek Böke

*CHP Genel Sekreteri
ve İzmir Milletvekili*

Tam 164 yıl önce cesur kadınların açtığı bayrak hala omuzlarımızda duruyor. İnsanlık dışı çalışma koşullarına, günde 10 saatlik iş gününe ve açlık sınırındaki ücretlere karşı kadınların birleştirdikleri iradede yüzlerce yıl önce bir mücadele doğdu. Bu mücadele, çok büyük kazanımların onuruyla bugün de sürüyor. Emek ve beden sömürüsüne, erkek şiddetine, ayrımcılığa ve her türden eşitsizliğe karşı kadınların bu mücadelesi, siyasetten çalışma yaşamına, sokaklardan ve meydanlardan evlerimizin içine kadar dünyanın dört bir tarafında, hayatın her alanında birikiyor.

Bir 8 Mart'a daha giderken, dünyanın her köşesinde erkek egemen düzen nedeniyle yaşanan toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve kadınların içinde yaşadıkları koşullar ağırlaşarak süregeliyor. Ülkemizde ise durum daha da katmerli bir sorun halini almış durumda.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2020 yılında ülkemizde en az 300 kadın cinayeti işlendiği, bunun haricinde 171 şüpheli kadın ölümü gerçekleştiği biliniyor. Buna rağmen, birçok kadın cinayeti ve şüpheli ölümden mahkemelerde genellikle kadınların en yakınındaki erkekler olan şiddet faillerine etkin cezalar verilmiyor. Şiddet faili erkeklerle ilgili alınan uzaklaştırma kararları uygulanmıyor. Taciz, tecavüz ve şiddete karşı kendini savunan kadınlarsa sıradan bir adli vaka içindelermiş gibi cezalandırılıyorlar.

Adaletsizlikler kendisini yaşamın her alanında hissettiriyor. Bir yılı aşkın süredir devam eden COVID-19 salgını, var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini daha da derinleştirdi. Ekonomik kriz ve pandemi birleşince işgücünün dışına ilk itilenler kadınlar oldu. İşsizlik çalışan kadınların ücretlerini daha da baskılıyor. Karantina ve kapatmalar nedeniyle artan ev içi bakım işlerinin sorumluluğu kadınların sırtına yükleniyor.

Evden çalışan kadınlar bir de ev içi hizmet işlerini üstlenmek zorunda kalıyorlar. Eve hap-solan yaşam şiddetin de artışına yol açıyor; farklı araştırmalar salgın süresince ev içi şiddet vakalarında artışa işaret ediyor.

Ortada bu kadar vahim bir tablo varken, kadınların yaşamsal talepleri gayet açıkken, siyasal iktidar ve temsilcileri yaptıkları açıklamalarla kadın haklarını yok saymayı, hatta geriletmeyi tercih ediyor.

Kadınlar olarak, Cumhuriyetin AKP'li yıllarında zedelenen, tasfiye edilmeye çalışılan kadın haklarını, laikliği, özgürlüğü, eşitliği hep birlikte mücadele ederek tekrar kazanacak ve daha da ileri taşıyacağız.

Bizler hayatın her alanında kendimizi var etmeye devam ediyoruz, mücadele etmeye devam ediyoruz, pes etmiyoruz. Birlikte güçlüyüz.

Yüksek sesle söylemeye devam edeceğiz: Kadınlar bugün de yarın da aşığ! bakmayacak!

Öyle ki bugün siyasal iktidarın kadın temsilcileri dahi kadınların yaşadıkları travmaları neden aradan zaman geçtikten sonra açıkladığını sorguluyor, hak ihlaline maruz kaldığını beyan eden kadının samimiyetini test ediyor. Bunlar tekil, kişisel görüşler değil. Açık bir ideolojik tercihe ve siyasal anlayışa dayanıyorlar. Kimi zaman kadının kahkahasına karışan, kimi zaman kaç çocuk doğuracağına dair talimat veren, kimi zaman da işte böyle kadınların erkek egemen düzende yaşadıkları gerçekleri görmezden gelen... Kadınların hayattaki rolünü "sembolik" gören, hatta öyle dahi görmeyi lütuf sayan...

Bu anlayış, biz kadınların kamusal alanda; çalışma yaşamında, siyasette, medyada, sanatta, sporda, hayatın içinde "kadın" olarak, bağımsız bireyler olarak yer almamızı istemiyor. İktidar kendi çizdiği "bayan" profiline uygun bir düzende ısrar ediyor. Değişmesi gereken işte bu düzen ve bu düzeni ortaya çıkaran bu siyasal anlayış.

Tüm bu gerçekleri hepimiz yaşıyor, biliyoruz.

Ancak bütün bunların karşısında esas bilinmesi gereken işe şu: Kadınların dayanışması, mücadelesi, gücü bu boyundurukların altında ezilmedi, ezilmeyecek.

Türkiye'de "birbirinin yurdu" olan, birbirine omuz veren, dayanışan milyonlarca kadın var. Biz kadınlar farklı siyasal görüşlere, farklı inançlara, farklı etnik kimliklere, farklı yaşam tarzlarına sahip olsak da aynı hak mücadelesinde bir araya geliyoruz.

Bu dayanışmanın, farklılıklarla bir arada olma halinin ülkemiz için özgür ve eşit bir gelecek inşasına dönüşeceğinin umudu ve bu umudun ortaya çıkarttığı mücadele azminden asla vazgeçmeyeceğiz. Sömürünün var olduğu her alanda süregelen kadın mücadelesi bütüncül bir düzen değişikliği talebinin ifadesi olmaya da devam edecek.

Kadınların ürettiği,

aydınlattığı ve yönettiği kent;

EFES SELÇUK

YAĞIZ BARUT

Iz Dergi için 8 Mart'a özel bir sayı yapma fikri ortaya çıktığında aklımıza gelen ilk isim; şüphesiz Efes Selçuk'un genç belediye başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel oldu. Bunun birçok nedeni var tabii ama en önemli nedeni hem ilçenin hem de başkanın potansiyeline olan güvenimiz. Öyle ki Efes Selçuk iki yıl öncesine kadar, İzmir'in merkezinde yaşayanlar için Efes Antik Kenti

ve belki biraz da Şirince'den ibaretti. Ancak Filiz Başkan, göreve geldiği günden beri attığı her adımla yüzümüzü Efes Selçuk'a döndürmeyi başardı. Kadın, tarım ve turizm kenti temasıyla yaptığı her çalışmayı takip eder, 'daha neler yapacak acaba' diye de merakla bekler olduk. İşte 8 Mart sayısı fikri de ortaya çıkınca ilk çaldığımız kapı Filiz Başkan'ın kapısı oldu; hem kadın kentini konuşalım hem de potansiyeli yüksek bir ilçeye nasıl dokunuşlar yapmış hatırlayalım dedik.

Efes Selçuk'u kadın, tarım ve turizm kenti olarak tanımlıyorsunuz. 'Kadın kenti' olmak ne demek ve nasıl bir vizyonla ilerliyorsunuz? Ayrıca 'kadın kenti' olmanın turizm ile tarım kentine katkısı nedir, bu üç tanım arasında nasıl bir bütünleşmeyi düşünüyorsunuz?

'Kadın Kenti Efes Selçuk' derken aslında kentimizin kadim tarihiyle başlayan ve bugünden geleceğe uzanan, yaşayan bir hikayeden bahsediyoruz. Kybele'den Amazonlar'a, Artemis'ten Meryem Ana'ya özgün kadın figürlerle başlayan bu hikaye, bugün kent yaşamına katılarak hayatı aydınlatan her renkten Efesli Selçuklu kadınlarla devam ediyor. Kentimizin her köşesinde, hayatın her alanında güçlü ve özgür kadınların izlerini görebilirsiniz. Efes Selçuk, kadınların ürettiği, kadınların aydınlattığı ve kadınların yönettiği bir kent; işte bu yüzden de bir kadın kenti.

Kentimizin tarihi ve kültürel zenginliği, tüm dünyanın ilgiyle takip ettiği çok özgün bir konuma sahip ve kadın figürler bu konunun odağında yer alıyor. Diğer yandan geleneksel aile tarımından yerel ürünlerimizin festivallerine, dünya ölçeğinde yoğun talep gören çeşitli tarım ürünlerimizden ülkemizin tarım alanındaki köklü sorunlarına uygulanabilir çözümler üreten bütünlüklü tarım yaklaşımımıza kadar farklı yüzleriyle Tarım Kenti Efes Selçuk'un temelini de yine kadınlar oluşturuyor.

Filiz Ceritoğlu Sengel

EFES SELÇUK BELEDİYE BAŞKANI

Sorunuzun cevabı burada ortaya çıkıyor; Efes Selçuk'un tarım, turizm ve kadın kenti özelliklerini bizim yapay olarak yan yana getirmemiz gerekmiyor ki zaten hiçbir alanda yapay olmak bizim anlayışımızla uyuşmuyor. Biz, zaten var olan değerler bütününe geleceğe taşımak için yurttaşlarımızı güçlendiriyoruz, onların hayatını kolaylaştırıyoruz ve her fırsatta onları desteklemenin yeni yollarını arıyoruz.

'SOFRADA İZ BIRAKIYORLAR'

Kentimizin kadim kadın figürlerinin yaşayan temsilcileri olan güçlü ve özgür kadınlar, kent yaşamının her alanında olduğu gibi tarımda da öncü bir rol üstleniyor; geleneksel değerlere yaslanan çözüm projelerini planlıyor, hayata geçiriyor ve zenginleştiriyor. Belediyemizle dayanışma içerisinde kurulan kooperatif aracılığıyla kendi üretimlerini tüm Türkiye'ye ulaştıran üretici kadınlar; tarladan sofraya bir kadın köprüsünü de inşa ediyorlar. Efes Bakkalı aracılığıyla, yurttaşlarımıza ürünlerini sunuyor, onların sofralarında iz bırakıyorlar. Sanırım Efes Selçuk'un tarım, turizm ve kadın kenti özelliklerinin yaşamın ritminde nasıl bütünleşmiş olduğu bu örneklerle daha net anlaşılır hale geliyor.

'YARATICILIĞIM GELİŞİYOR'

Efes Selçuk'ta tarımsal kalkınma adına kadınlarla birlikte yol yürüyorsunuz. Toprağın bereketinden Efes Tarlası Halk Bakkalı'na kadar uzanan bir hikâye yaşıyorsunuz ve bu hikâyenin içinde kadın istihdamı da var, sağlıklı gıdaya erişim hakkı da... Bu anlamda sizi, 'toprağın kıymetini bilen başkan' olarak tanımlasak ne dersiniz? Yazdığınız bu hikâyenin sonunda kadınları ve tüm Efes Selçuklularını bekliyor?

Kadınlarla birlikte üretmek, birlikte karar alma sürecinde yer almak yaratıcılığımı geliştiriyor diye düşünüyorum. Yıllardır birlikte çalışıyorum kadınlarla. Kadınların var olma savaşlarında onlara destek olmak; ekonomik olarak, siyasi olarak, sosyal yaşamda özgürleşmelerini sağlamak ve bu konuda çaba sarfetmek her şeyden önce geliyor benim için. Bu işin ön koşulu da ekonomik olarak özgürlüğe kavuşturmaktan geçiyor

kanımca. Belediye Başkanı olur olmaz yaptığım ilk iş; Selçuk Efes Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni kurmak oldu. Kadına net pozitif ayrımcılık sağlayan bir kooperatif. Erkek egemen zihniyetinden ayrı; hayatının her evresinde üretim yapan kadınların ürettiklerinin ekonomik döngüsünü sağlamaya çalışan bir sistem kurduk. Evinde reçelini, tarhanasını, eriştesini üreten kadınlardan aldığımız ürünleri kurduğumuz Efes Tarlası Bakkalı'nda satışa sunduk. Türkiye'nin her yerine ulaştırmaya başladık bu ürünleri ve kadınlarımız artık ürettiklerini değerlendirebiliyorlar. Yine Efes Tarlası Bakkalında Türkiye'nin her yerindeki kadın kooperatifleri başta olmak üzere ürünler alıyor ve bu şekilde de her yere destek oluyoruz. Amaç kadın haklarını savunmak ise; sözler artık tek başına yeterli olmuyor, eyleme geçirmek lazım sözleri ve kadınların var olma mücadelelerini desteklemek için somut adımlar atmak lazım.

Burada hazırlıklarını tamamlamak üzere olduğumuz ve açılışına çok az bir süre kalan Toprak Okulu, Tohum Merkezi, Üretici Pazarı ve Tarım Müzesi'ne de değinmek gerekiyor. Hayata geçirmekte olduğumuz somut adımların en güzel örneklerinin başında gelen bu projeler, başta kadınlar olmak üzere toplumun her kesiminin kendine yer bulabileceği, kapsamlı ve kalıcı hizmetler olarak gerçekten çok kıymetli. Tarımın her aşamasını karşılayarak Efes Selçuk'un 'tarım kenti' özelliğini geliştiriyor, iddialarımızın altını dolduruyoruz.

'TOPRAĞIN KIYMETİ...'

Efes Selçuk'un bir tarım kenti olmasının öne çıkan göstergelerinden birisi de toprağın kıymetini bilen insanların yurdu olmasıdır herhalde.

Efes Selçuk ve civarına yerleşen insanların geçmişten devrildikleri bir yurt ve toprak bilinci var, o yüzden de yurdun ve toprağın kıymetini bilen insanların kenti burası. Ben bu konuyu çok önemsiyorum, çünkü biliyorum ki toprağın ve yurdun kıymetini bilen bir toplum, her şeyi başarabilir; önu açıldığında emeğiyle, umuduyla ve birliğiyle aydınlık bir gelecek kurabilir. Benim yaptığım da bu aslında; başta güçlü ve özgür kadınlar olmak üzere Efes Selçuk halkının önünü açmak, onlarla kol kola sorunlara çözümler üretmek, ihtiyaçlara uygun yenilikçi ve kalıcı projeler üretmek. Göreve gelmeden önce söz verdiğimiz gibi; Halk için halkla birlikte...

'HİKAYENİN SONU YOK'

Bu hikayenin bir sonu yok, çünkü insanın aklının ve başarabileceklerinin bir sınırı yok. Zaten yaşama geçirdiğiniz hikayeye bir son tahayyül ederseniz bu kişisel bir hedef olur. Bizim yaptığımız; bireyleri aşan, kentimizin geçmişini geleceğe bağlayan, refah içerisinde bir Efes Selçuk için hikayeyi başlatmak oldu. Türkiye'nin ve dünyanın karşı karşıya bırakıldığı ciddi sorunlar var ve biz Efes Selçukluların da derinden hissettiği sorunlara karşı bu hikayede, kendi ölçeğimizde ama herkese ilham verebilecek nitelikte çözümler üretiyoruz.

'ARTEMİS HER AN BİZİMLE'

Artemis'i çok önemsiyorsunuz, hatta ilçenizde Artemis heykeli açılışı yaptınız ve ziyaret ettiğiniz kurumlara/kişilere de Artemis heykelciği hediye ediyorsunuz... "Türkiye, kendisini düzlüğe çıkaracak üretim ilhamını" Efes Artemis'nden almalı" diyebilir miyiz? Ayrıca, Artemis'ten ve Hristiyanların en güçlü kadın figürü Meryem Ana'dan yola çıkarak soruyorum; kadının üretme ve var etme gücünü yok sayan bir anlayışın, 'kalkınma' (ekonomik, sosyolojik, kültürel vs.) sağlama-sı mümkün mü?

Antik Efes'in Artemis'i güçlü ve üreten kadını simgeliyor, biliyorsunuz ki insanlık tarihinde simgeler yani anlam ve varoluş temsili hep çok önemli olmuştur. Bizim için de Artemis çok önemli ve bir değerler bütünü temsil ediyor. Ama burada çok dikkat etmemiz gereken bir şey var, Artemis artık geçmişte kalmış bir antik hikayeyi temsil etmiyor; bizimle birlikte, kentimizin her yerinde izlerine rastladığınız Efes Selçuk'un güçlü ve özgür kadınlarını simgeliyor, temsil ediyor. İşte bu yüzden her fırsatta kadim geçmişini geleceğe taşımamızdan dem vuruyoruz, çünkü biz bunu yaşıyoruz. Bugünkü çıkarlarını kurtarmak adına tüm toplumun ortak tarihini tahrip edenlerden farklıyız, yurt edindiğimiz toprakların kadim tarihinden başlayarak tüm değerlere sahip çıkan, günümüz yaşam koşullarına uyumlu halde hayata geçiren bir anlayışımız var. Kısacası, Artemis'in hayaleti Efes Selçuk sokaklarında günün her saatinde dolaşiyor, yaşamın ritmine biricik rengiyle güç katıyor...

'TERCİH YAPMALIYIZ...'

Sorunuzun yanıtı Türkiye'ye bakan herkesin açıkça bildiği bir malum aslında; mümkün değil ve olmuyor da zaten... Ülkemizin pek çok problemi var ve bunların ya ortaya çıkmamasının ya da çözülememesinin temel sebebi, kadının bırakın gücünü adını bile yok sayan "tek adamcı" zihniyet ve onun iktidarı. Halbuki biz kadına hakkını ve toplumsal konumunu teslim eden bir anlayışın temsilcileriyiz ve güçlü kadınların önünü açan bir ülkenin neleri başarabileceğini tarihimizden çok net biliyoruz. Ben Türkiye'de siyasetçilerin ve genel olarak yurttaşlarımızın temel bir tercihte bulunması gerektiğini düşünüyorum... Ya kadını yok sayan "tek adamcı" zihniyetin elinde ülkemizin çözümsüzlüklerle çöküşünü izleyecekler ya da çöken imparatorluktan yeni bir ülke, bir Cumhuriyet kurma başarısını gösteren, güçlü kadınlarla omuz omuza karanlığa karşı mücadele eden Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ufkuyla hep birlikte geleceğe yürüyeceğiz.

'ÖN AÇICI BİR LİDER'

Bu anlamda ne mutlu ki ön açıcı bir liderimiz var; Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun hiçbir siyasi çıkar ve hesap gözetmeksizin hem Partimizde hem de Türkiye siyasetinde kadınların gücüne ve varlığına alan açan, destekleyen uygulamalarının Türkiye için büyük bir şans olduğunu düşünüyorum.

'SORU ÇOK BASİT...'

Hem çocuk eğitimi hem de istihdam katkı işlevi gören Masal Evi Projesi'ni Deppo Efes'te başlatmıştınız. Bu projeniz için ne dersiniz?

Masal Evi bir ihtiyaçtan doğdu aslında. Çok temel ama bir türlü karşılanamayan bir ihtiyaçtan. Soru basit aslında; "kadınlar çalışırken çocuklarına kim bakacak?". Yanıtı ise toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve kadın emeğine nasıl baktığınıza göre değişiyor. Genellikle "kadın çalışıyorsa çocuğu birine bıraksın" ya da "çocuğu varsa çalışmasın" gibi yanıtlar veriliyor ve çalışan kadınların ihtiyaçları karşılanamıyor. Hem çalışan kadınların hem de çocukların toplumdaki dezavantajlı konumları devam ediyor...

Ancak Efes Selçuk'taki Deppo Efes'te yer alan Masal Evi daha önce hiç yapılmayan bir şekilde ortaya çıktı. Öyle ki; hiçbir sigortası olmayan, ancak para kazanmak zorunda olan, gün ağarmadan tarlaya çalışmaya giden, Deppo Efes'te çeşitli firmaların paketlemelerini yapan; yani tarım işçisi kadınların çocukları için kuruldu. Sabahın 6.00'sında tarlaya giden kadın çocuğunu bırakacak yer bulamıyor. Ancak Deppo Efes'teki masal evine bırakabilir ve rahatlıkla işini yapıp para kazanırken; çocuklarımızda bize emanet şekilde sabahın ayazını yemeden Masal evinde bakılabiliyor. Tarım işçisi kadınların durumu gerçekten çok güç. Bir nebze katkımız olabiliyorsa; ne mutlu bize...

'BÜYÜKŞEHİR BİZİM İÇİN BİR ŞANS'

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in bir manda besiciliği ve İzmir mozzarellası isteği vardı ve o mozzarellayı ilk kez Efes Selçuklu kadınlar üretti. O hikâyeyi de biraz anlatır mısınız? Öte yandan Büyükşehirle birlikte nasıl bir süreç yürütüyorsunuz, ilişkileriniz nasıl?

Tunç Başkan, gerçekten "başka bir tarım mümkün" derken içini doldurarak, vizyon katarak ve üretimi her noktada destekleyip, teşvik ederek cümle içinde kullanıyor. Belediye başkanı olduktan kısa bir süre sonra Efes Selçuk'a ziyaretimize geldiğinde; Efes Selçuk'un simgelerinden biri olan leylekleri göstermiştik kendisine ve popülasyonlarının artmasını istediğimizi, Efes Selçuk'un önemli simgesi olduğunu ve Ege Üniversitesi'yle iş birliğimiz dahilinde takipte tuttuğumuzdan bahsetmiştik. Kendisi leylekleri görür görmez; "Küçük Menderes'e bağlı olarak burada çok sulak alan vardır -ki doğrudu bu söylem- ve araştırın kesinlikle burada yıllar öncesinde manda yetiştiriciliği yapılmış olma ihtimali yüksektir" dedi.

Çünkü mandaların sulak alanlardaki sazlıkları vs. açmasıyla leylek popülasyonun ya da kuş popülasyonunun artma ihtimali olduğunu ifade etmişti. Gerçekten bir araştırdık, meğer bundan 50-55 yıl öncesinde manda yetiştiriciliği varmış. Belevi Gölü çevresinde bilhassa... Sonrasında Prof. Dr. Ali Kemal Ayan'ı çağırdık Samsun'dan ve keşfe çıktık. Kendisi de bu savı doğruladı ve Efes Selçuk'un mandacılık için elverişli olduğunu ifade etti. Bu hikaye üzerine Tunç Başkan 9 kadın için Muş'tan mandalarımızı getirdi. Kooperatifimiz kuruldu. Belediyemiz de destekledi. Ve şu anda mandacılık Efes Selçuk'ta başladığı gibi hem kooperatif hem de mandacılık dahilinde kadınlarımız para kazanmaya başladı. Evet, İzmir'in mandacılık konusundaki ilk pilot bölgesi böylece Efes Selçuk oldu ve İzmir'in ilk mozerellası da Efes Selçuk'taki manda sütlerimizden yapıldı. Şimdi sıra mandıra kurulumu ve seri imalatta. Bu bahsettiğimiz örnek bile Büyükşehir ile ilişkilerimizin nasıl olduğunun kanıtıdır esasen. İş birliği, güç birliği ve aynı bakış açısıyla yol alma ve iktidarın eksikliklerini, görmezden geldiklerini yerel yönetimler üzerinden giderme çabası dahilinde. Aynı dünya görüşüne sahip olduğumuz Büyükşehir bizim için bir şans...

'İSTİHDAM İÇİN KALICI ÇÖZÜMLER ÜRETİYORUZ'

Kadın istihdamının artırılması konusu gündeme geldiğinde, politika yapımcıların aklına meslek edindirme kursları geliyor. Bu kötü değil ama yeterli de değil. Bu kursların çok büyük bir bölümü de sadece el emeği kurslarından oluşuyor. Kurs sonrası sertifika verdikten sonra kadınları yalnız bırakmadan iş desteği sunan, kooperatif kurran, hibe desteği sağlayan belediyeler de var. Sizin bu konuda bakış açınız ve eylem planınız nasıl?

2009 yılında aktif olarak siyasette bir rol üstlenerek meclis üyesi oldum. Hemen akabinde 2010 yılında Selçuk Kadın Eğitim Gelişim Merkezi ile ortak protokol yürütmek adına Sürekli Eğitimi ve Gelişimi Destekleme Derneği'ni (Segem-Der) kurdum. İşte o zamandan beri Efes Selçuk'taki kadınları ekonomiye ve sosyal yaşantıya dahil etmek için çaba sarf ediyorum. Bunun için o yıldan itibaren istihdam garantili sertifika programları hazırlamaya özen gösterdik. Bir proje sonucu ortaya çıkan Selçuk Kadın Eğitim ve Gelişim Merkezinde öncelikli olarak kat görevlisi sertifikası verip sonrasında da otellere yerleştirmiştik. İleri zamanlar içinde çeşitli sertifika programları hazırladık, mesela büro yönetimi gibi, hasta bakıcı vs. gibi. Birçoğu da iş garantiliydi.

Dediğiniz gibi bir eğitimin sonunda ya da bir hedef göstermenin yanında ne kadar tez geri dönüşü olabilirse o kadar faydalı oluyoruz. Bizde tüm çabamızı buna yöneltiyoruz.

Bu sebeple öncelikli olarak yaptığımız, kadınların güçlerini ve potansiyellerini ortaya çıkarmak için eğitim ve kurslar elbette tartışmasız bir öneme

sahip ancak tek başına bu asla yeterli değil. Kadın istihdamının artırılması konusu, kadınlar arasındaki deneyim aktarımından kadın dayanışmasına ve kadınların üretimlerini gelire dönüştürebilmeleri için her aşamadan desteklenmesine kadar çok yönlü bir süreç. Ve iyi yönetilmesi gerekiyor... Ben, gerek belediye faaliyetleri ve olanakları anlamında gerekse kentimizin toplumsal alandaki kadın kapasitesinin bu süreçte içerilmesinde çok kıymetli adımlar attığımızı düşünüyorum. Elbette pandemi dolaşısıyla ciddi oranda zorlaşan ekonomik durum bizi zorladı, belki tüm dünyada olduğu gibi bizde de gecikmelere sebep oldu ama toplumsal sağlık ve ekonomi koşulları el verdiğince bu süreci ilerletmek ve güçlendirmek için tüm hazırlıklarımızı tamamlıyoruz. Her alanda olduğu gibi kadın istihdamı alanında da kalıcı çözümler üreten bir anlayışı temsil ediyoruz; buna göre çalışıyor, hazırlanıyoruz...

'KADIN DEĞİL CİNSİYET KOTASI'

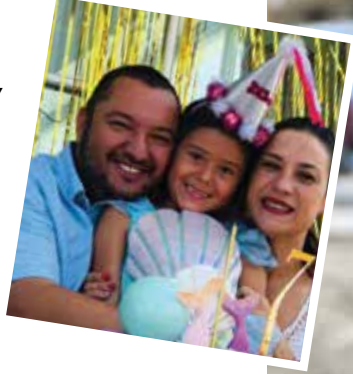
Siyasette 'kadın kotası' ve 'kadın kolları' konusuna nasıl bakıyorsunuz? Kadın kollarının varlığı, siyasette temel yapının erkeklerden oluştuğuna işaret değil midir?

Açıkçası kota, 'kadın kotası' değil; 'cinsiyet kotası'... Ama herkes kadın kotası diyor. Sanırım bunu cinsiyet kotası olarak kullanmaya başladığımız zaman biz kadınlar için 'kadının adı artık var' denebilecek. ☺ Eşitlik, gerçekten eşitlik derdimiz... 21'inci yüzyılda hala kadın-erkek ayrımı üzerine uzun uzadıya tartışmalara girilmesi kabul edilebilir değil. Ne zaman ki tam anlamıyla cinsiyetsiz bakılacak her alanda, işte o zaman kota 'cinsiyet kotası' olarak dile gelecek ve anlaşılacak.

Kadın kollarının olması anormal değil; anormal olan kadın kollarının bütçesinin olması ve ana kademeye bağlı olması. Kadın kolları sadece temel yapının erkeklerden yana olmasından değil; siyasette erkekler mevki sahibi olur ama şu gerçek var ki; oyu kadınlar getirir. Kadınlar kullanılmak istemiyor ya da sadece kadın oldukları için seçilmek değil, tüm değerlerimizle cinsiyetsiz bir bakış açısıyla bakılmak istiyoruz. Kadın ya da erkek değil siyasette mevzu; mevzu insanda. Ve insani değerler, yetenekler, eğitim ve düşünsel anlamda fark yaratmakta.

'KOCA YÜREKLİ BİR EŞİM VAR'

Toplumsal ve kültürel unsurlar; kadınların, aile yaşamına ilişkin birincil 'görevlerini' yerine getirdikten sonra, 'zaman bulabildikleri' ölçüde kamusal alana katılmalarına izin veriyor. Siz bu süreci kendi aile yaşamınızda nasıl yürütüyorsunuz? Uygun görürseniz eğer, eşiniz ve çocuğunuzla olan iletişiminizden de bahsedebilir misiniz? Kadın Başkan olmanın bu anlamda zorluğunu yaşıyor musunuz?

Hiçbir erkeğe sorulamayacak bir sorudur bu. "Erkek Başkan" olarak zorluklarınız nedir? diye. Neden? Çünkü kadına toplum birçok görev yüklemiştir. Doğuştan; annelik, eşlik, kız evlat, gelin vs. vs. Yuvaları yapan dişi kuş. Başka hayatların yaşam kaynağı...

Bizim ev diye başlayabilirim söze. Çok demokrat, dünyaya çoğu zaman başka bakan, toplumsal söylentilere değil hakikate önem veren ve bana da birçok bakış açısını kazandıran koca yürekli bir eşim var. Eşinin başkan olmasından, siyasette yol almasından, öne çıkmasından gocunmayan; gururlanan. Sanırım en büyük şansım bu. Dolayısıyla çok fazlasıyla yüreklendirdiği gibi o toplumun kadına yüklediği misyonları da üzerine alabilecek kadar kadın hakları savunucusu.

'KADINLARI YÜREKLENDİRMELİ'

Ve ailem, annem ve yine bir kadın hakları savunucusu olduğumu düşündüğüm babam. Kızımın sorumluluğunu üzerine alan ve "sen yürü kızım da, senden kadın olarak beklenenler de bize" diyen bir ailem var. Babam mesela hiç tereddüt etmeden, kızımın okulundan yemeğine kadar hatta kuaförde kızımı bekleyecek kadar sahip çıkıyor benim rollerime. İşte kendi ailem ve eşim toplumun o çoğunluk bakış açısına dair görevlerimi üzerlerine aldılar ve bu anlamda doğrusu şu ya hiç zorlanmıyorum. Çünkü kızım da bu olgunluğa haiz olarak yetişiyor. Beni yetiştirenler; onu da yetiştirirken şunu yapıyorlar "sen istedikten sonra her işin üstesinden gelebilirsin".

Sanırım kadınları yüreklendirmek lazım; daha çocukluktan itibaren. Ancak bu şekilde toplumsal baskılardan, biçilen görevlerden arındırabilir; insan olarak neler yapabileceğini ve açıkçası sınırlarının olmadığını algılayabiliriz.

'Yerel Eşitlik Eylem Planı' ve 'Eşitlik Birimi' hayata geçiyor

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği başta olmak üzere her türlü toplumsal eşitsizliğe karşı kentteki dezavantajlı kesimlerin yaşamlarının iyileştirilmesi ve kolaylaştırılması amacıyla Efes Selçuk Belediyesi harekete geçti. 'Yerel Eşitlik Eylem Planı' hazırlıklarının tamamlanarak hayata geçirilmesi amacıyla Mart Ayı Meclis Toplantısı'nda 'Eşitlik Birimi' kurulması kararı kabul edildi.

Birleşmiş Milletler (BM) Kadına Karşı Her Tür Ayrımcılığın Engellenmesi Sözleşmesi (CEDAW), Kalkınma Bakanlığı 11. Kalkınma Planı (2019-2023), İzmir Büyük Şehir Belediyesi Stratejik Planı ve diğer ulusal/uluslararası plan ve belgelere uygun olarak; Efes Selçuk Belediyesi tarafından yerel düzeyde cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve dezavantajlı cinsel kimliklerin güçlendirilmesi için izlenmesi gereken yol haritasının hazırlanması amacıyla belediye bünyesinde "Eşitlik Birimi" kurularak, belediyenin stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarında toplumsal cinsiyet eşitliği ilkelerinin göz önünde bulundurulması hedefleniyor.

BÜTÜNSEL BİR STRATEJİ

Efes Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel'in göreve gelişinin hemen ardından hayata geçirdiği Engelsiz Yaşam Merkezi, Kadın Danışma Merkezi ve çocuklara Masal Evi gibi projeleri geliştirerek ve

yaygınlaştırarak tüm kentteki toplumsal eşitsizlikleri azaltmayı amaçlayan Yerel Eşitlik Eylem Planı ve Eşitlik Birimi kararları, Efes Selçuk'a bütünsel ve kapsayıcı bir toplumsal eşitlik stratejisi sunuyor.

HİZMET BEDELİNDE İNDİRİM

Efes Selçuk Belediyesi Mart Ayı Toplantısı'nda kabul edilen karar ile birlikte; eğitim, sağlık, istihdam, yönetim mekanizmalarına katılım, kadına yönelik şiddet ve kentsel hizmetler başlıklarında; kadınların günlük yaşamlarını etkileyen, kentsel hizmetlere erişimlerini kolaylaştıran ve yerel mekanizmalara kadın katılımının artırılması için belediye hizmetlerinden yararlanmanın bir harcama yapılmasını (maliyet) gerektirdiği hallerde özellikle düşük ve orta gelir düzeyine sahip ailelerde kadınların ve kız çocuklarının gereksinimlerinin göz önünde bulundurularak alınacak hizmet bedellerinde indirim yapılmasını mümkün kılıyor.

ilham veren kent

Efes Selçuk'un ilham Veren Kadınları

Kadın kentidir Efes Selçuk. Kibele'den Amazon'lara, Artemis'ten Meryem Ana'ya kadar kentin tarihine kadınlar damga vurmuştur. Kadınların iz bırakan adımları Efes Selçuk'un değişmeyecek gerçeği. Bu gerçeği, "ilham Veren Kent Efes Selçuk'un ilham Veren Kadınları" hayata karşı dimdik duruşlarıyla kanıtlıyorlar. İşte bu yüzden onların hikâyelerini kendilerinden dinlemekte yarar var.

Yaşam yolculukları nasıl başladı ve devam etti? Hangi zorlukları nasıl aştılar? Kadınlara tavsiyeleri neler? Efes Selçuk'un ilk kadın belediye başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel ile kentte, hayatlarında neler değişti? Ve çok daha fazlasını, başarı hikâyeleriyle 'ilham veren kadınlara' sorduk.

Her kadın kendi ayakları üzerinde durmalı ve ayaklarını sağlam yere basmalı. "Yapamazsın" diye bir şey yok. Yapmalısın. Elimdekini kaybedeceksem bile savaşırken kaybederim. Ben her zaman buna inandım.

İŞ HAYATI, TARIM VE SİYASET BİR ARADA

IRMAK ÇETİN 25 Yaşında genç bir kadın. Efes Selçuk'un ilham veren kadınlarından sadece biri. Motivasyon kaynağı 'annesi', mottosu ise 'mücadele'. Irmak Çetin'in iş hayatı, üretim ve siyaset üçgeninde geçen hikayesini kendisinden dinledik.

Kısaca kendinizden bahseder misiniz?

14 Ekim 1995 İzmir Konak doğumluyum. Adnan Menderes Üniversitesi İktisat Fakültesi Ekonomi ve Finans Bölümü mezunuyum. Şu an bir inşaat firmasında muhasebecilik yapıyorum. Hafta sonları ve akşam 6'dan sonra kendi arazimizde çiftçilik yapmaya devam ediyorum. Bunun yanı sıra CHP Efes Selçuk İlçe Örgütü'nde Gençlik Kolları üyesiyim.

Toprakla ilişkiniz nasıl başladı?

Toprakla olan ilişkim çocukluğuma dayanıyor. Bundan 5-6 sene önce bu sorumluluğu üstlenmem gerektiğinin farkına vardım. Araçlarla ilgilenmeye başladım. Sağ olsun komşularımızın yardımıyla da ilaç atma ve gübre uygulamaları hakkında daha fazla bilgi edindim.

'MOTİVASYONUM ANNEM'

Siz traktör de kullanıyorsunuz. Tam olarak traktörün başına geçip "Ben bu işi yapacağım" dediğiniz anı bize anlatır mısınız?

O dönemde üniversite 3. sınıftaydım. Okul ile bu işleri bir arada yürütebilir miyim diye düşünürken "Evet yapabilirim, neden yapamayayım" dedim. Öyle başladım. Bir yakınımıza bu konuyu açtım. Bana "Irmak Çetin sen yaparsın" dedi. Onun da

desteğiyle başladım.

Peki sizin motivasyon kaynağınız nedir?

En büyük motivasyon kaynağım annem ve erkek kardeşim. Beni ayrıca babaanneme de benzetirler. O da traktör kullanırmış. Sanırım bu benzeşten de ilham aldım. Bir de mücadeleye etmek gerçekten önemli. Her kadın kendi ayakları üzerinde durmalı ve ayaklarını sağlam yere basmalı. "Yapamazsın" diye bir şey yok. Yapmalısın. Elimdekini kaybedeceksem bile savaşırken kaybederim. Ben her zaman buna inandım.

'KALİPLARDAN KURTULUN'

Kadınlar, özellikle de genç kadınlardan sizden nasıl ilham alsınlar?

Makyaj yaptıkları, topuklu ayakkabı, mini etek giydikleri zaman ya da herhangi bir işi yaptıkları zaman asla kimseden etkilenmesinler. Bir kadının bunları yapması traktör sürmesine engel değil. Ben bu yönüyle kadınlara ilham olabileceğimi düşünüyorum. Kadınlar kalıplaşmış algılardan tamamen kurtulmalılar. Ruj sürüp traktöre de binsinler. Etraftan gelen "sen yapamazsın" cümlelerinin etkisi altında asla kalmayınlar. Mücadele ederken kadın olduklarını asla unutmayınlar. Her ikisinden de asla vazgeçmesinler.

'SİYASETİ GÖNÜLDEN YAPIYORUM'

Peki, Efes Selçuk'ta genç bir kadın siyasetçi olmak?

Bir kere toplumda göz önünde olmak güzel bir şey. Siyaset size

bunu sağlıyor. İnsanlarla daha fazla iç içe oluyorsunuz. İnsanlara yardımcı olmaya, onlara dokunmaya çalışmak güzel bir şey. Ben köprü görevi gördüğümü düşünüyorum. Vatandaşlarımızın isteklerini Başkanımıza iletiyoruz. Kötü yanları da şu insanlar siyasetin içinde olmamı şahsi bir çıkarı bağlayabiliyorlar bazen. Bu üzücü. Ben siyaseti severek ve gönülden yapıyorum. Hayatımın tamamına egemen olan mücadele etme kavramı üzerine kurduğum siyaseti de.

'YENİLİKÇİ BİR BAŞKAN'

Filiz Ceritoğlu Sengel belediye başkanı olduktan sonra bu kentte yaşayan bir genç kadın olarak hayatınızda neler değişti?

Bir kere bazı eski algılar yıkıldı. Başkanımızın özellikle tarıma, kadınlara ve çocuklara yönelik yenilikçi bir yaklaşımı var. Yenilikçi yaklaşımı özellikle tarım politikalarında kendini gösteriyor. Herkese tarımı ve toprağı sevdireyor. Selçuk Efes Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, kadın üreticilere açtığı yol bunun en güzel örnekleri. Kadının ne kadar önemli ve değerli olduğunun altını çiziyor.

ASLA VAZGEÇMEYİN

Kadınlara son olarak ne söylemek istersin?

Hayatta ne olursa olsun mücadele etmeliyiz. Bir çiftçi deyimi var; "Ağzına kürek yemek". Ağzınıza kürek de yeseniz, çamurun içine de batsanız, herkes sizi dışlasa da savaşmaktan vazgeçmeyin. Asla vazgeçmeyin. Kadın olduğunuz için sizi durdurmaya çalışacaklardır. Siz durmayın. Yolunuzda ilerleyin.

KADINLAR HER İŞİ YAPABİLİR

“Kadınların artık her sektörde varlığı daha fazla kabul görmeye başladı. Kadınlar kendilerine güvendikleri sürece her işi yapabilir.”

Deniz Ulaş Yılmaz, çok da alışılmadık bir meslekle karşımıza çıkıyor. Deniz Hanım, bir “oto bakım ustası”. Eşine ait iş yerinde, araçların temizliğinden seramik kaplamasına kadar her işi yapıyor. Jantları söküyor, tavandan tekere ince ince çalışıyor. Sonuç; müşteri memnuniyeti ve bir başarı hikâyesi.

İtalyan Dili ve Edebiyatı mezunu Deniz Hanım, uzun yıllar turizm sektöründe çalıştı. Pandemiden turizm sektörünün de etkilenmesi sonrasında eşinin iş yerine yaptığı ziyaretlerde “Ben bu işi yaparım” kararı ile kolları sıvadı. Deniz Hanım’ın ilham veren hikâyesini kendisinden dinledik.

Kendinizden kısaca bahseder misiniz?

1987 yılında İzmir’de doğdum. İki çocuğum var. 2011 yılında Ankara Üniversitesi İtalyan Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden mezun oldum. Daha sonra Efes Selçuk’a turizm sektöründe çalışmak için geldim.

Bu işe ilk kez eşinize yardımcı olmak için başladınız. Hangi noktada siz “Ben bu işi yaparım” dediniz.

Eşime yardım ederken bu işi yapabildiğimi gördüm. Pandemi sebebiyle ben eski işime dönemeyince burada devam edebileceğimi düşündüm.

‘ÖZGÜVENİM PEKİŞTİ’

Biz, kadınları otomobil reklamlarında ya da günlük hayatta sürücü olarak görüyoruz. Ama sizin burada otomobil ile ilişkiniz sürücülüğün di-

şında. Erkeklerin egemen olduğu bir sektörde çalışmak nasıl bir duygu?

Güzel bir duygu olduğunu söyleyebilirim. Kadınlar hep narin, hassas olarak lanse edilir, kadınlar için masa başı işler uygun görülür. Ama ben bu işi yaptığım zaman kendimi güçlü hissediyorum. 70-80 kiloluk bir adamın yapacağı işi ben 55 kilo halimle yapıyorum. Arabanın tekerleğini de çıkartabiliyorum, jantını da temizleyebiliyorum. Tüm bunları yapmak benim kendime olan özgüvenimi pekiştirdi.

Eşinize yardımcı olmak için geldiniz ama zamanla onun iş ortağı oldunuz. Eşinizle aynı işi yapıyorsunuz ama iş yapışlarınız arasında bir fark var mı? Siz kadın olarak daha temiz ve detaycı mısınız?

Bizim işimiz arabanın iç detayı ve dış detayı olmak üzere ikiye ayrılıyor. İç detay söz konusu olduğu zaman ben eşime göre biraz daha detaycı olabilirim. Ama dış yüzey söz konusu olduğunda detaylar konusunda eşim daha iyi. Bir de ben bu işi eşimden öğrenerek yaptığım için bizim yoğun yiyişlerimiz aynı. Şimdilik kendimi bu işte usta olarak görmüyorum. İlerleyen yıllarda kendi tarzımı, kendi çizgimi bulabilirim. Şu an ben onun yürüdüğü izleri takip ederek ilerliyorum.

İş yerinize gelen müşteriler sizi görünce bir tepki veriyorlar mı? Şaşıranlar oluyor mu?

“Deniz bak sana güveniyoruz, araba sana emanet” diyen çok müşterimiz var. İlk zamanlar daha çok

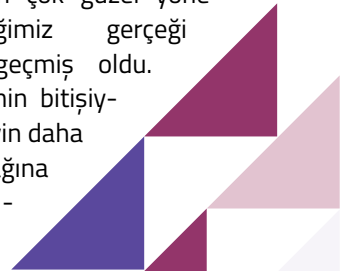
şaşıran oluyordu. Ama zamanla sınırlarım biraz da sosyal medyanın etkisiyle buradaki varlığım kabul görmüş durumda. Sosyal medyada işletmemizi görüp buraya gelince ilk etapta bazı müşterilerimiz şaşırabiliyor.

Turizm sektöründe çalışırken pandemiden doğan krizi fırsata çevirdiniz ve bu işi yapmaya başladınız. Peki siz ilham veren bir kadın olarak kadınlara ne tavsiye edersiniz?

Benim kadınlara tavsiyem eğitim durumları, meslekleri ne olursa olsun kendilerini tamamlasınlar. Farklı eğitimler alabilirler, bir işi sıfırdan öğrenebilirler. Ben hareketi seviyorum. Sadece eve, evdeki işlerime odaklı bir yaşam bana göre değil. Benim kadınlara önerebileceğim, eğer hayatlarında bir doluluk istiyorsalar bir yerden başlasınlar. Kadınların artık her sektörde varlığı daha fazla kabul görmeye başladı. Kadınlar kendilerine güvendikleri sürece her işi yapabilir.

İlk defa bir kadın belediye başkanınız oldu. Kadın elinin değmesi sizce Efes Selçuk’ta neler değiştirdi?

Kadın elinin değiştiğini bilmek güven veriyor aslında. Bir kadın tarafından çok güzel yönetebileceğimiz gerçeği hayata geçmiş oldu. Pandeminin bitişiy-le her şeyin daha iyi olacağına inanıyorum.

SPORDAN İLHAM ALIYOR, SPORLA İLHAM VERİYOR

Zuhal Gülümser de Efes Selçuk'un ilham veren kadınlarından... O ilhamını, spordan alıyor ve sporla kadınlara, gençlere ilham veriyor. "Efes Selçuk'un havasından suyundan mıdır bilmem çok sporcu yetişiyor" diyen Zuhal Gülümser, sporu bir yaşam tarzı haline getirdiği hayatını ve ilham veren hikâyesini bizlere anlattı.

Bize kısaca kendinizden bahsedermisiniz?

1972'de Almanya'da doğdum. 8 yaşında Efes Selçuk'a geldim. Okul yıllarım eğlenceli geçti. Daha sonra konservatuara gittim. 9 Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda 3 sene kadar Şan Bölümü'nde eğitim gördüm. İdealim opera sanatçısı olmaktı ama ekonomik sebeplerden dolayı olmadı. Efes Selçuk'a döndüm. Burada bir arkadaşım sayesinde sporla tanıştım. Cimnastik Federasyonu'na üye oldum.

Sporla olan hikâyeniz, nasıl başladı, nasıl gelişti?

Ben konservatuara giriş sürecinde de her zaman sporla iç içeydim. Konservatuardan ayrıldıktan sonra birçok iş denemem oldu. Burada bir spor salonunda çalışmaya başladım. Bu çalışmalarda bu işi profesyonelce yapmamaya karar verdim. Cimnastik Federasyonu'nun İstanbul'da açtığı step aerobik kurslarına katıldım. Federasyon gerçekten çok iyi eğitimler veriyor. Serüvenim bu şekilde başladı. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin dönem dönem açmış olduğu eğitimlere katıldım. İstanbul'da yapılan aerobik step festivallerine katıldım. Evde çocuklarımla ilgilenirken yoga ve pilatesle de ilgilendim. Daha sonra bir spor salonu açtım. Salon 98 yılından bu yana faaliyetlerine devam ediyor.

Fitnessin yanında step ve aerobik ile ilgilendim. Hedef kitlem aslında kadınlardı. Ama ortağım cimnastik de yüzme de olmasını önerdi. Şunu da programımıza ekleyelim, şu aleti de alalım derken biz büyümeye başladık. Tüm bu süreçte her zaman kendimi eğitmeye, kendime bir şeyler katmaya özen gösterdim. Çok iyi ekibimiz oldu. Kendi yetiştirdiğimiz arkadaşlarımız var. Akademiyi kazananlar tekrar geri dönüp bizimle çalıştılar. Türkiye çapında yarışmalara katıldık. Bize aerobik cimnastik ile ilgili bir cd gelmişti. Çocuklarımızla bu cd üzerinden yaptığımız sadece 2 haftalık bir çalışma ile Alanya'da düzenlenen bir müsabakada birinci olduk. Selçuk'un suyunda bir şey olduğuna inanıyorum. Buradan çok cimnastikçi yetişti. Aslında voleybol, basketbol gibi diğer branşlarda da çok iyi sporcularımız yetişti. Buranın havasında, suyunda bir şey var.

Sporun birçok dalında varsınız. Bu geniş yelpaze nasıl oluştu?

Yaş 40 olunca insan hayatını sorgulamaya başlıyor. Değişik bir şeyler yapmak istiyorsunuz. Bu hayattan daha fazla keyif almak, kendinize daha fazla zaman ayırmak istiyorsunuz. Bir şeyleri daha fazla yakalamak istiyorsunuz. Sabah erken saatlerde kalkıp bir yerlere gittiğimizde güzel vakit geçirildiğinin farkına vardım. Selçuk'ta çok güzel bir doğa var. Kadınlara kalkıp oralara gittik. Önce bir gruba bisiklet kullanmayı öğrettik. Sabah 6 da kadınlarla Zeytinköy'de Kazan Gölü'nde bisiklet sürdük, yürüdük, kahvaltılar yaptık, değişik etkinlikler yaptık.

Efes Selçuk'ta spor alanında hayatlarına dokunduğunuz insanlardan bahsedermisiniz?

Aerobik-Cimnastikte Elvan Songun var. Elvan önce basketbol, sonra aerobik- jimnastik derken fitness yarışmalarına katıldı. Fitness yarışmalarında iyi dereceler aldı. Şimdi dans hayatına devam ediyor. Sporcularımız Moğalistan, Macaristan, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerde önemli başarılar kazandı. Oğlum yüzmede birincilik kazandı. Bizden çıkıp yarışan, aynı zamanda akademiyi kazanan çok öğrencimiz oldu. Aynı zamanda yoga grubundaki kadınlarımız aralarında para toplayarak öğrencilerin eğitimine de destek veriyorlar. Bu tür sosyal etkinliklerde de her zaman yer almaya çalışıyoruz. İzmir Depremi'nde kadın grubumuzla yardım topladık.

Spor ne kadar hayatımızın içinde? Spor genelde kilo vermek için yapılan bir etkinlik olarak görünüyor. Bu algı pandemi ile birlikte biraz değişti mi?

Sporu hayat tarzı haline getiren bir grup var. Kitap okuyan kesim mesele sporun gerekli olduğunun farkında. Yeni jenerasyon anne babalar artık çocuklarının sporla daha fazla içli dışlı olması gerektiğini biliyorlar. Sağlıklı beslenmeye özen gösteren, günlük olarak efor sarf eden bir orta yaş grubu var. Bugün herkes sporla iç içe olabilir. İnternette her yaş grubu, her seviye için spor hocaları tarafından yayınlanan videolar var. Pandemi aslında spor için bir fırsat.

'KADIN VARSA DEĞİŞİM VAR'

Artık kadınlar her sektörde, her yerde kendilerini kanıtladı. Sizce bu nasıl bir iz bırakıyor?

Kadınların olduğu her yerde değişim var. Özellikle Efes Selçuk'ta bunu görüyoruz. Kadınların esnaf sayısının artması çok güzel. Bizim spor salonumuzda da kadın erkek birlikte spor yapıyor. Çünkü hayatın içinde her yerde bir aradayız. Kadın hiçbir ortamdan uzak kalmamalı. Çünkü kadınların olduğu yer daha renkli, daha düzenli. Ben kadın erkek ayrımı yapmadan tüm insanların hayatı sorgulaması, yaşamına anlam katması gerektiğini düşünüyorum. Bu dünyada önce insan olarak varız ama kadın olmak çok güzel ve ayrıcalıklı bir şey.

'YEMEĞE LEZZETİNİ VEREN KADINDIR'

Hatice Mercan... Bizim Ev Hanımeli Restoran'ın sahibi, aşçısı, her şeyi. "Biz bir aile işletmesiyiz" dese de Hatice Hanım azmiyle, çalışkanlığıyla Türkiye'nin ve dünyanın her yerinden misafirleri olan bir işletmenin mimarı. O, kendi deyimiyle "Hatice Teyzemiz"...

Kısaca kendinizden bahseder misiniz? Hatice Mercan kimdir?

1956 Aydın doğumluyum. Evli iki çocuk annesi dört torun sahibi bir Hatice teyzenizim ben.

'İFLASTAN YENİ YOL AÇTIK'

İşletmecilik sürecine gelene kadar meslek serüveninizi anlatır mısınız? Bugünlere nasıl geldiniz?

İnsan hayatında son bulan şeyler, yeni şeyleri başlatıyor. Bir iflastan yepyeni bir yol açıldı diyebilirim. Hayatta her şey dibe vurmak ile başlıyormuş. Çok da iyi oldu. Efes Selçuk'ta ilk olarak 10 masalı bir işletmeyle yemek sektörüne girmiş olduk. Daha sonra PTT'nin bulunduğu caddede bir yerimiz oldu. Fakat zamanla orası da yetmeyince Şirince Yolu'nda Değirmenboğazı'nda şimdi bulunduğumuz işletmeyi açtık. Bu bahsettiğim süreç toplamda 28 seneyi kapsıyor. Biz bir aile işletmesiyiz. Eşim, oğlum ki bulaşık yıkamayı bilmezlerdi, onları da mutfağa soktum. Yani aramızda bir iş bölümü var. Ne mutlu ki; bugün yörenin en iyi ev yemekleri işletmesinin sahibiyiz.

İş yaşamında açılışta para kazanan erkekler ama ev hayatında gündelik hayatta yemek yapması

beklenen hep kadınlar. Bu çelişki hakkında ne düşünüyorsunuz?

İş yaşamında özellikle otel mutfaqlarında erkekler belki daha fazla ön planda yer alıyolarlar. Bu biraz da erkeklerin kas gücünün kadınlara oranla daha fazla olmasından kaynaklanıyor. Çünkü bu iş gerçekten sıkı bir kol kondisyonu gerektiriyor. Büyük tencereleri, tavaları kaldırmak kadınlar için daha zor. Ama kadınların eli daha lezzetli bunu da söylemeden geçemeyeceğim. Sonuçta yemeğe lezzetini veren kadındır. Kadınlar da birkaç adım öne çıkmak için daha fazla çaba sarf etmeliler.

BEN YAZDIM, KIZIM ÇEVİRDİ

Bildiğimiz kadarıyla adı My Mother's Kitchen olan sizin tariflerinizin yer aldığı, çevirmenliğini kızınızın yaptığı İngilizce bir yemek kitabınız var. Bu kitap fikri nasıl ortaya çıktı?

Her gün öğle yemeği için açık büfe hazırlıyorum. Yemekler gelen müşterilerimizin özellikle de yabancı grupların çok fazla ilgisini çekiyordu. Avrupa'dan, Amerika'dan, Afrika'dan hatta Hindistan'dan konuklarımız oluyordu. Her birinin damak tatları ayrı olsa da yemekleri nasıl yaptığımı, içine neler koyduğumu sorarlardı. Her ne kadar işim için İngilizcemi geliştirmiş olsam da grupları getiren rehberlerin vakti sınırlı tabi. Rehber arkadaşlar bir taraftan "Abla vaktimiz sınırlı gitmemiz lazım" derken, konuklarım benden yemek tarifi almaya çalışıyordu. Rehber arkadaşlarım bu duruma bir yemek kitabı yazmamı önerdiler. Ben olur mu diye düşünür-

ken, kızım Amerikalı bir beyle evlenip Amerika'ya gitti. Kızıma, "Ben bir yemek kitabı yazayım sen de çevir" dedim. Ben yaptığım her yemeği tekrar pişirerek ölçü ölçü tariflerimi oluşturdum. İki yıl süren hazırlığın ardından kitabım çıktı. Sebze yemeklerinden et yemeklerine, ekmek tariflerine kadar 100'ün üzerinde tarif var bu kitapta. Kitabım Amazon'da Türk kitapları arasında en çok satılan üçüncü kitap oldu.

'YÜREKTEN İNANDIM'

Kadınları artık her sektörde her iş alanlarında görüyoruz, bu çok güzel. Kentimizi de bir kadın belediye başkanını yönetiyor bu konuda ne düşünüyorsunuz? Kentimize kadın elinin değmesi sizin için ne ifade ediyor?

Şimdi ben Filizciğim diyeceğim çünkü çocuğum yaşında ve öncelikle kendisini çok sevdiğimi söylemek istiyorum. Onun bu işi çok iyi yapacağına her zaman yürekten inandım. Benim gibi turizme, tanıtıma yönelik iş yapan insanlara her zaman sahip çıktık. Atalık tohumları toplaması, ekmesi ve tarım adına yaptığı çalışmaları çok takdir ediyorum.

Son olarak 8 Mart Dünya Kadınlar günü için kadınlara mesajınız nedir?

Kadınlar öncelikle kendilerini tanınsınlar. "Ben kimim, ne istiyorum?" Bu soruların cevabını bulduktan sonra zaten yolları açılacak. Çünkü her şey bizim elimizde, biz istersek her şeyi başarırız. Bu yüzden korkularını, endişelerini aşsınlar. İşte o zaman kendi yolları aydınlanacak. O yolda devam etsinler ve asla yılmassınlar, vazgeçmesinler.

EFES
SELÇUK'UN
ÜRETEN
KADINLARI
KONUŞTU:

'Kadın ekmeğini taştan çıkartır
sonra da o ekmeği
sofraya koyar'

Efes Selçuk'un üreten kadınlarından sadece biri Neriman Tunçak. Gökçealan'da yaşıyor. Köyünün topraklarının bereketini çalışkanlığı ile birleştirmiş. Tarlada yetiştirmiş, üretmiş, satmış derken eşinin desteğiyle köyde bir dükkan açmış. Neriman Tunçak'ın yolu üretimden, çalışmaktan geçiyor. "Kadın ekmeğini taştan çıkarır, sonra o ekmeği sofraya koyar" diyen Neriman Koçak'ın hikayesini kendisinden dinledik.

Kendinizden bahseder misiniz?

Gökçealan'da doğdum ve burada yaşıyorum. 29 yaşındayım. 2011 yılında evlendim. 2 çocuğum var. Kendimi bildim bileli toprakla, üretimle yaşıyorum. Gökçealan'da iki yıldır yöresel ürünlerin satıldığı bir dükkanım var.

TOPRAKTAN DÜKKÂNA

Dükkân açmaya nasıl karar verdiniz?

Bizim köyümüzün üzümü meşhurdur. Ben de üzümlerden elde ettiğim kuru üzüm, yaprak, pekmez gibi ürünlerin yanı sıra salça yapıp satıyordum. Daha sonra eşimin desteğiyle bir dükkân açmaya karar verdik. Çünkü yaptığım ürünlere çok talep vardı. Dükkanımızı açtık. Sanki herkes dükkân açmamı bekliyormuş gibi ilk günden bu yana işlerimiz çok iyi gidiyor. Dükkânda da yine sirke, erişte, kuru üzüm, kuru incir, tarhana, zeytinyağı gibi ürünleri satıyorum. Sattığım tüm ürünleri kendim üretiyorum. Üretimimiz yetmediği yerde köydeki üretici kadınlardan ürün satın alıyorum. Böylece köydeki bütün üreticilerle birbirimizi desteklemiş oluyoruz. Ayrıca Efes Tarlası Bakkalı'na da ürün veriyorum.

Pandemiden önce düzenlenen Gökçealan Üzüm Şenliği sizin gibi üreticiler için nasıl geçti?

Çok güzel geçti. Bir kere köyümüzün tanıtımı açısından çok iyi oldu. Filiz Başkanımıza bunun için teşekkür ediyoruz. Her şey bir kişi ile başlıyor. Bir kişi ürünlerinizden satın alıyor, memnun kalıyor ve diğer kişilere bunu anlatıyor.

“Kadınlar üretmekten vazgeçmesinler, kendilerine güvensinler ve bir yerden başlasınlar. Para kazanmaya başladıkça özgüveniniz artıyor ve kendinizi daha özgür hissediyorsunuz.”

KADIN KADININ DİLİNDEN ANLAR

Kadın bir belediye başkanı sizin hayatınızda neler değiştirdi?

Kadın belediye başkanına sahip olmak bir şans kadınlarımız için. Kadın kadının dilinden daha iyi anlıyor. Kadın sorunlarından anlayan bir anne olması bizi anlar düşüncesini aklımıza getiriyor. Mesela Başkan Hanım köyümüze salça makinesi gönderdi, kadınların işi kolaylaştı. Efes Tarlası Bakkalı'na kadınlar ürünlerini verebiliyor. Köy Akademileri var. Çocuklarımız orada faydalı şeylerle zaman geçiriyorlar. Bunlar bizim için çok güzel. Köylerimizde düzenlenen festivallerin de hepimize yararı var. Başkanımızın bu çalışmalarından çok memnunuz devamını diliyoruz.

'KADIN EVİN HER ŞEYİ'

Size göre köyde bir kadın olarak yaşamının artıları eksileri nelerdir?

Kırsalda yaşamak kentte yaşamaya göre çok daha eğlenceli ve güzel. Çocuklarımız daha özgür. Dilediklerince oyun oynayabiliyorlar. Sokaklarda rahatça dolaşabiliyorlar. Bu konuda çok şanslılar. Tabi ulaşım sıkıntımız da var. Köyde kadın olmak zor; akşama kadar tarlada çalışıp da eve gelince 'yemek yapmaya gücüm yok, dışarıdan söyleyelim' diyemiyorsunuz. O sofraya yemek koymak zorundasınız. Şartlar ağır. Hem ev hanımı hem tarla işçisisin, hem temizlikçi hem bakıcısın, bir de annesin. Kadın olarak bir evin her şeyi sensin. Ekmeğini taştan çıkarıp sonra o ekmeği sofraya koyuyorsunuz. Kırsalda kadın olmak erkek olmaktan daha zor. Tarlada bütün gün aynı işi birlikte yapıp eve döndüğünüzde onun mesaisi bitiyor fakat sizinki devam ediyor. Erkeklik diye bahsettiğimiz şey var, o kadınlara verilmeliymiş. Erkekler hastalandığında nazını bile kadınlar çekiyor. Benim nazlanmaya bile zamanım kalmıyor.

'KADINLAR VAZGEÇMESİN'

Kadınlara bir mesajınız var mı?

Kadınlara mesajım; eğer üretim yapmak ve bunu meslek haline getirme istekleri bulunuyorsa, bu isteklerinden vazgeçmesinler. Kendilerine güvensinler ve bir yerden başlasınlar. Para kazanmaya başladıkça özgüveniniz artıyor ve kendinizi daha özgür hissediyorsunuz. Öncesinde daha kısıtlı hissederken "ben bunu almak istiyorum" derken "ben bunu aldım" demeye başlıyorsunuz. Ve son olarak bütün kadınların Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

ÜRETEN KADINININ ADI VAR

Gürsu Öztürk

Berrin Yakak

Nuray Alan

Pelin Demirezen

Penbe Kul

Efes Selçuk'un üreten kadınlarının hikayeleri sadece Neriman Tunçak ile sınırlı değil. Öyle ki Efes Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel'in görevine geldikten sonra ilk attığı adımlardan biri Selçuk Efes Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin kurulmasına destek vermek oldu. Kooperatif çatısı altında toplanan kadın üreticiler, Efes Selçuk'un bereketli topraklarından elde ettikleri ürünlerle evlerinde, bahçelerinde yaptıkları reçelleri, erişmeleri, toz biberleri, tarhanaları tüketicilerle buluşturdu.

Efes Tarlası Bakkalı'nda ürünleri satılan kadınlar, kendi bahçelerinde ya da Efes Selçuk'un bereketli topraklarında yetişen ürünlere el emeğini de katarak kooperatif aracılığıyla tüketiciye sundu. Efes Tarlası Bakkalı'nda tüketici ile buluşan her ürünün üzerine o ürünü üreten kadının adı yazıldı.

Biz de bereketli toprakların üreten kadınlarından; Selçuk Efes Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Gürsu Öztürk'e ve diğer üretici kadınlardan **Penbe Kul, Pelin Demirezen, Nuray Alan ve Berrin Yakak'a** Efes Tarlası Bakkalı ile hayatlarında neler değiştiğini sorduk. Her birinin deneyimlerinin ortak noktasında, üretmenin heyecanını ve emeğinin karşılığını almanın mutluluğunu gördük. Tabii bir de Başkan Sengel'e teşekkürü...

'ÜRETEN HERKESİ BEKLİYORUZ'

Gürsu Öztürk - Selçuk Efes Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı:

Efes Tarlası Bakkalı için kooperatif aracılığıyla kadınlarımızdan ürün talep ettiğimizde bize çok çabuk dönüş yaptılar. Onların mutluluğu bizleri de mutlu ediyor. Zamanla üreten kadınlarımızla daha iyi bir şekilde yol alacağımızı düşünüyorum. Eğitimle, çevre kooperatiflerimizle geliştirdiğimiz ilişkilerle kadınlarımızın daha verimli ve daha çok üretim yapmasını, ürettiklerini daha geniş bir kitleyle buluşturmaları için tüm gücümüzle, Belediye Başkanımız Filiz Ceritoğlu Sengel'in de destekleriyle çalışmaya devam edeceğiz. Üreten, üretmek isteyen bütün kadınlarımızı kooperatifimizin çatısı altına bekliyoruz.

Penbe Kul (45) - Üretici Kadın - Çamlık:

Toprakla uğraşmayı her zaman seviyordum. Her şeyi ekiyorum. Bakkala salça, toz biber veriyorum. Kendi ürettiğini satmak ve bundan para kazanmak çok güzel bir şey. Beni gören komşularım da çok hevesli.

Pelin Demirezen (31) - Gökçealan:

Hayatım her zaman toprağın içinde geçti. Aileden çiftçiyiz. Efes Tarlası Bakkalı'nda kuru üzüm, kara üzüm pekme-

zi, tarhana, sabun, toz tarhana, toz biber, yaprak satıyorum. Hepsi kendi üretimim. Bence evin direği kadın. Bir kadının kendi parasını kazanması, kendi üretmesi bambaşka bir şey. Topraklarımız çok bereketli. Biz de bereketli topraklardan gelenlerle en güzelini yapıyoruz. Emeğimizin karşılığını alıyoruz.

Nuray Alan (48) - Biberci TeYZe - Şirince Yolu:

Tamamen üretime, çalışmaya adadım kendimi. Kendi yerimde her şeyi yetiştiriyorum. Narenciye, domates, biber, ay çiçeği, su kabağı ve aklınıza gelen her şeyi yetiştiriyorum. Ürünlerimi Türkiye'nin dört bir yanına gönderiyorum. Efes Tarlası Bakkalı'na bu yıl sadece tarhana verdim. Ama dediğim gibi Türkiye'nin dört bir yanına salçamı, tarhanamı gönderiyorum. Kendi ürettiğim ürünlerden yaptıklarımı sunuyorum. Selçuk'un yanı sıra ürünlerimin namı tüm Türkiye'ye ulaştı. Üç yıl önce İlçe Tarım Müdürlüğü'nden Toprağın Kadınları Ödülü aldım.

Berrin Yakak (50) - Efes Selçuk:

Annelerimizden öğrendiğimiz yöntemlerle yaptığım reçelleri Efes Tarlası Bakkalı'nda satıyorum. İlk başlarda nasıl olacak, yapabilecek miyim diye düşünüyordum ama işler sandığımdan da güzel ve zevkli bir şekilde ilerledi. Böyle bir olanağın bize sağlanmasından dolayı çok memnunum.

'Biz kadınlar
görünmez iplerle

birbirimize
bağlıyız'

Yasin Aksu

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Kadın Kolları Genel Başkanlığı yeni bir proje başlattı. 'YaşamHak' isimli projenin amacı, özellikle son yıllarda artan kadına yönelik şiddete karşı somut bir mücadeleyi ortaya koymak. 'Yaşam bir hak'tır' diyerek yola çıkan CHP Kadın Kolları Genel Başkanı Aylin Nazlıaka ile projenin tüm detaylarını konuştuk.

YaşamHak Projesi nasıl ortaya çıktı?

Partimiz, 5 Aralık 2020 tarihinde Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun önderliğinde YaşamHak projesini hayata geçirdi. CHP Kadın Kolları tarafından ta-

sarlanan ve yürütülen bu projeye kadına yönelik şiddete karşı somut bir mücadele başlatıldı. YaşamHak ile birçok kadının hayatına dokunuyoruz. Ayrıca -iktidarda olmasak bile- partimizin çözüm üreten, icracı kimliğini ortaya koyuyoruz.

'UMUT DOLU BİR İSİM'

Projenin adı neden YaşamHak?

Yaşama hakkı; dokunulamaz, devredilemez ve vazgeçilemez olan en temel insan hakkıdır. Maalesef bu hak, ülkemizde kadınların elinden alınıyor. Biz de bu yüzden "Yaşam Bir Hak'tır" dedik. Hem birlikte ve hem de ayrı ayrı okunduğunda farklı anlamları içinde bulunduran, umut dolu bir isim ürettik.

YaşamHak Projesi'ni biz sorduk CHP Kadın Kolları Genel Başkanı Aylin Nazlıaka yanıtladı: Yaşama hakkı; dokunulamaz, devredilemez ve vazgeçilemez olan en temel insan hakkıdır. Maalesef bu hak, ülkemizde kadınların elinden alınıyor. Biz de bu yüzden "Yaşam Bir Hak'tır" dedik.

**“şiddetin
son bulma
adresi”**

Projenin logosu nasıl şekillendi, neyi ifade ediyor?

Şiddetin panzehiri olan sevginin sembolü kalp ile lokasyon işaretini iç içe geçirdik. Ve dedik ki; YaşamHak “şiddetin son bulma adresi”dir. (www.yasamhak.com)

‘CHP BİR YUVA’

Neden böyle bir projeye ihtiyaç duyuldu?

Ne yazık ki ülkemizde bir cins kırım yaşanıyor. Kadınlar sırf kadın oldukları için öldürülüyor, şiddet görüyor. Ülkeyi yönetenler ise “kadına yönelik şiddetle mücadele” konusunda samimi değil. Biz, bu projeye tüm şiddet gören kadınlara destek olmayı hedefliyoruz. CHP’yi sığınacakları bir yuva olarak görmelerini istiyoruz.

Projede kimler görev alıyor?

Proje, CHP’nin 81 ildeki tüm kadın örgütleri ta-

rafından yürütülüyor. Biliyoruz ki kadının halinden yine en iyi kadınlar anlar; çünkü biz kadınlar görünmez iplerle birbirimize bağlıyız.

Proje ile amaçladığınız hedef nedir?

Amacımız sadece şiddet gören kadınların yaşam hakkını savunmak değil; aynı zamanda bu yaşama yön vermek, değiştirmek! İşte bu değişim, birlikte kuracağımız eşit ve aydınlık yarınların da habercisi olacak.

‘TEK TEK İLGİLENİYORUZ’

Proje nasıl işliyor? Genel Merkez düzeyinde bu proje için nasıl hazırlıklar yapıldı?

Genel Merkezimizde **7/24** çalışan bir çağrı merkezi kurduk. Bu kanalla; korkutulmaya, sindirilmeye, dört duvar içinde şiddetin her türlüsüne maruz bırakılmaya çalışılan kadınları, onların sesi ile kucaklıyoruz. **444 82 85** numaralı hatta gelen çağrılar ve **yasamhak.com** adresine atılan mesajlarla bize iletilen her bir vaka ile tek tek ilgileniyoruz.

‘BİRLİKTE GÜÇ DOĞAR’

Bu proje kapsamında neler yapıyorsunuz?

Şiddet gören kadınlar ya haklarını bilmedikleri için ya da kendilerini yalnız ve çaresiz hissettikleri için bu sarmaldan kurtulamıyorlar. Ülkeyi yönetenlerin kadını erkekle eşit görmeyen zihniyeti ise bu süreci daha da zorlaştırıyor. Bazı devlet görevlileri şiddet konusuna karşı duyarsız yaklaşıyor, yasaların gücü yargı kararlarına yansımıyor. Örneğin; 10 yaşındaki kızının gözü önünde boğazı kesilerek öldürülen Emine Bulut, 4 saat önce karakola şikâyetinde bulunmuştu. Eski kocası tarafından uğradığı satırlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Ayşe Tuğba Arslan, katili hakkında Savcılığa 23 kez suç duyurusunda bulunmuştu. İşte biz, kadınlar göz göre göre öldürülmesin, şiddet görmesin diye, tek bir kız kardeşimizin dahi kirpiği yere düşmesin diye, onlara haklarını anlatıyoruz.

Barolar ile yaptığımız iş birliği ve partili avukatlarımız sayesinde şiddet gören kadınlara ücretsiz hukuki destek veriyoruz.

CHP Kadın Kolları olarak, kadına ve çocuğa yönelik şiddet davalarını takip ediyoruz.

Şiddet mağdurlarına ücretsiz psikolojik destek hizmeti sağlıyoruz.

Karakollarda, Savcılıklarda, adliyelerde şiddet gören kadınların ve ailelerinin yanında oluyoruz. Biliyoruz ki birlikten güç doğar.

CHP'li belediyelerin olduğu illerde barınma ihtiyacı olan kadınların sığınma evine yerleşmelerini sağlıyoruz.

CHP Kadın Kolları ailesi olarak şiddet gören tüm kadınların yaslanacakları bir sırt olmakla kalmayıp, onları kadın dernekleriyle tanıştırıyoruz. Ka-

dın dayanışmasının ve kadın örgütlenmesinin güçlenmesine katkı sunuyoruz.

'ŞİDDET HARİTASI...'

Bu projenin ülkemize ve kadın mücadelesine yansımaları nasıl olacak?

YaşamHak Projesi ile Türkiye'nin en temel beş sorunundan birine; "kadına yönelik şiddete" çözüm üreteceğiz. Biz kadınlar çok iyi biliyoruz ki; ülkeyi kin ve nefretle yönetenler, mafya bozuntularına alan açanlar, şiddetle mücadele edemez. Bu nedenle hangi siyasi görüşten olursa olsun, biz tüm kadınların yanındayız.

Ayrıca bu projeye Türkiye'nin şiddet haritasını çıkaracağız. YaşamHak, bize bölgelerin özgün yapısına dair veriler sunuyor. Nerede erken yaşta zorla evlilikler daha fazla, nerede psikolojik şiddet daha yaygın; görüyoruz. Bu şiddet türlerini besleyen nedenlere odaklandık. Böylece ilk seçimlerde iktidara geldiğimizde bu sorunları kökten çözeceğiz.

Genel Başkan Aylın Nazlıaka sorularımızı, müthiş bir heyecan ve enerjiyle yanıtladı. Bu proje için 14 Baro, 1 Tabip Odası'nın yanı sıra ülkenin tamamında şubeleri bulunan Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği ve çeşitli STK'lar ile protokol imzalanmış durumda.

Nazlıaka, Yaşamhak projesi dışında da kadın kollarını daha etkin ve aktif hale getirecek adımlar atıyor. Başka bir tabirle seçildiği günden itibaren hızlı bir başlangıç yaptı.

Göreve geldikten sonra 200 ilçe ve 8 ilde kadın kolları yönetimleri oluşturulmuş. Daha önce kadın kollarının olmadığı 156 yerde kadın kolları örgütlenmesini gerçekleştirmiş.

3 ayda 10 bin yeni üye kadın kollarına katılmış. Burada özel ve anlamlı bir parantez açmak istiyorum. 10 bininci üye İzmir'imizin Buca ilçesinden bir güvenlik görevlisi olan kadın arkadaşımız.

Aylın hanımın röportaj esnasındaki olumlu enerjisi kadın kollarına da çoktan yansımış. Kadın mücadelesi adına CHP Kadın Kollarının adını daha sık duyacak ve Kadınları sahada daha fazla göreceğiz gibiyiz.

'YALNIZ DEĞİLSİN; BİZ VARIZ'

Peki ya sloganınız?

CHP Kadın Kolları olarak kadınlarla temas kurduğumuzda şunu gördük: Türkiye'de şiddete uğrayan birçok kadın; baskı, korku ve güvensizlik nedeniyle gördüğü şiddeti dile getiremiyor. Bu şiddet kendini değersiz hissetmesine, kendini anlatamadıkça yalnızlaşmasına, istemese dahi kendini toplumdan soyutlamasına sebep oluyor. Oysa böyle olmak zorunda değil. Bu nedenle sloganımız: Yalnız Değilsin; Biz Varız! Failer görecektir ki hiçbir kadın, çocuk ve kırılgan grup yalnızlığa ve çığ gibi büyüyen sessizliğin içine gömülmeyecek. Biz buna izin vermeyeceğiz.

'Doğada bir denge var;
kadın ve erkek
el ele olmalı'

Neptün Soyer
İzmir Tarımsal Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı
Kooperatifler Birliği (İzmir Köy-Koop) Başkanı

Kooperatiflerin yönetimlerinde kadınlar da olsun...

Çünkü tarım sadece tarlada, ahırda, ağılda olan bir hikâye değil. Kadınların, tarımın yönetilmesiyle ilgili de sözü var.

Yağız Barut
Nil Kahramanoğlu

İzmir Tarımsal Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği (İzmir Köy-Koop) Başkanı Neptün Soyer ile tarımsal üretimin her alanında yer alan ancak karar mekanizmalarında yer bulamayan kadınların mücadelesini ve kadın ile erkeğin el ele verdiğinde nasıl bir başarı sergileyebildiğini konuştuk. Doğanın bir dengesi olduğunu ve bu dengenin birlikte korunabileceğini belirten Soyer, Köy-Koop'un logosunu hatırlatarak, "Sadece erkek ya da kadın olmaz. Birlikte el ele olmak zorundayız" ifadelerini kullandı.

'DOĞANIN BİR DENGESİ VAR!'

Seferihisarlı kadınlarla birlikte Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni kurarken birbirlerine çok inandıklarını söyleyen ve kooperatiflerin tanımında cinsiyet ayrımı olmadığını ifade eden Soyer, tarımsal bir ürünün ekilmesinden biçilmesine, paketlenmesinden pazarlanmasına kadar her alanda kadınların olduğunu ancak kooperatif yönetimlerinde kadınların isminin geçmediğini vurguladı. Başkan Soyer, "Kooperatifler, tarımdaki küçük üreticiyi örgütlemesi gereken bir yapı ama bunu yaparken hayata nasıl baktığınız çok önemli. Biz istiyoruz ki köylünün en önemli örgütlü gücü olan kooperatiflerin yönetimlerinde kadınlar da olsun. Çünkü tarım sadece tarlada, ahırda, ağılda olan bir hikâye değil. Kadınların, tarımın yönetilmesiyle ilgili de sözü var" diye konuştu. "Doğanın bir dengesi var ve kadınlar da bu dengenin parçası" ifadesini kullanan Soyer, hiçbir şeyin sadece kadınlar veya sadece erkekler olarak yürüyemeyeceğini, doğadaki dengenin adaletle sağlanması gerektiğini kaydetti.

'DESTEK VEREN ERKEKLERDİ'

Seferihisar'da 2012 yılında internet üzerinden (seferipazar.com) ürün satmaya başladıklarını belirten Neptün Soyer, "Bunu o zamanlarda kimseye anlatamıyorduk ama bugün birçok kadın internet üzerinden ürün pazarlıyor. Biz o girişimle, 2013 yılında Bilişim Derneği ve TÜSİAD'ın girişimcilik yarışmasında birincilik ödülü aldık. Kooperatifler ya da bakanlık 'dijitalleşeceğiz' dediğinde, 2012 yılında yaptığımız bu işi hatırlatırım. Bu bir kadın girişimciliğidir ama bize destek verenler de Seferihisarlı erkeklerdir. Siğacık pazarına gelenler görmüştür; tezgâhın başında duran kadınların yanında mutlaka bir erkek yoldaşı vardır" şeklinde konuştu.

Anadolu
topraklarının
eşitlikçi ve
adil olduğuna
inanıyorum

ÖRGÜTLÜLÜK İÇİN BİRLİKTELİK ŞART

Neptün Soyer, kadınlar ve erkeklerin el ele vererek yarattıkları örgütlü gücün önemini ise şu ifadelerle anlattı: "Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile Seferihisar'ın öz varlığını ortaya çıkardık. Mandalinanın ne kadar kıymetli olduğunu; yaş meyveden birçok farklı ürün elde ederek gösterdik. Bunları yaparken de ekonomik anlamda çeşitlilik yaratabileceğimizi ve sosyalleşebileceğimizi gördük. Ayrıca bir memleketi, ilçeyi, köyü, mahalleyi yönetirken; sizinle beraber o bölgede ve yönetimde söz sahibi başka organlar da var. Biz kooperatif olarak bir şey yapmak istediğimizde; ilçe tarım müdürlüğü, belediye, sivil toplum kuruluşları gibi kurumlarla birlikte yol aldık. Seferihisar'ın marifeti; kadınların ekonomik gücünü sağlaması

ve kooperatifin ortaklarına destek vermesi oldu. Destekten kasıt da para, kredi vs. değil. Biz mandalınayı Türkiye'ye anlatırken bu işe inanmış bir belediye vardı ve festivaller düzenliyordu. Bu yapılanlar ilk başta çok küçük şeylermiş gibi görünse de zamanla çığ gibi büyüyor. Seferihisar'da turizm ve tarım kalkınmasını bu sayede yapabildik. Örneğin; Sığacık Körfezi'ne orkinos balık çiftliği yapılmak istendiğinde yine hep birlikte engel olduk; çünkü bizim için deniz de ekonomik kazanç ya da doğa harikası bir yerdi. Bu anlamda örgütlü gücünüz her alanda etkili olabiliyor ve işte tam da burada sadece erkeğin varlığı yetmiyor, kadının ve erkeğin bir arada olduğu mekanizmalar daha iyi işliyor. Öyle ki ben Anadolu topraklarının eşitlikçi ve adil olduğuna inanıyorum, bu yüzden mücadeleden vazgeçmiyorum."

'VAZGEÇTİĞİM HİÇ OLMADI'

"Hayatınızdaki olmazları bilip bir sonraki adımınızı buna göre atmalısınız. 'Neden yapamadım' diye düşündüğüm şeyler oldu ama kenara çekildiğim ya da vazgeçtiğim hiç olmadı" diyen Neptün Soyer, kenara çekilmeyi yalnızca başkalarına da alan sunmak için yapabileceğini ifade etti. İnsanın bu sorumluluğu da alması gerektiğini vurgulayan Soyer, "İş hayatında, kendim de dahil olmak üzere hiç kimseyi asla vazgeçilmez görmem. O işi birisi mutlaka yapabilir. Ben yalnızca yaptığım işin en iyisini yapmaya çalışırım. Yeri gelirse de kenara çekilir, çekildiğim yerden kendime yeni bir yol açar, devam ederim. Bu yüzden de korkularım kendim için olmaz, bir başkasına zarar vermekten korkarım. Mesela kamu birikimini heba etmekten korkarım. Kararımdan da yalnızca bu gibi nedenlerle vazgeçebilirim" diye konuştu.

dünyaya bir kadın eli değse

Zeynep Altıok Akatlı*

**Önceki dönem CHP Genel Başkan Yardımcısı ve İzmir Milletvekili*

Her geçen gün bir kadının daha öldürüldüğü haberiyle sarsılırken aynı gün içinde kadına yönelik her türlü şiddeti kutsayan açıklamalarla gündemimiz dolduruluyor. Bir kadın kenti olarak tanımladığımız İzmir'in gazetesi İz Gazete'nin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü için hazırladığı bu özel dergide iktidar sahiplerinin sorumsuz demeçlerinden, can yakıcı şiddet istatistiklerinden bahsetmek zorunda olmak beni

üzüyor. Bugün hak ve özgürlükler, toplumsal refah gibi kıyaslara bakıldığında ülkemizin koşullarının çok ilerisinde olan ülkelere yıllar önce kadının erkekle eşit haklara sahip olduğu topraklarda haklarımızı korumak hatta yeniden kazanmak için mücadele etmek zorundayız. İktidar Cumhuriyetin özgürleştirdiği kadınları yok sayarak kadınlara siyasal İslâm kısıncasında yeni bir rol tanımlama derdinde. Öyle ki sözünü sakınmayan kadınları özellikle etki-

sizleştirmek isteyen "yeni rejimin" lideri sıklıkla cinsiyetçi söylemlerle, onları yaftalayarak hedef gösteriyor ve itibarsızlaştırmaya çalışıyor. Konuşan, eleştiren, haklarının farkında olan kadınları kimi zaman "kadın mı, kız mı" olduklarını konu ederek, kimi zaman "vitrin mankeni" ilan ederek hedef alıyor. Kadın ve erkeğin eşit olmadığını her fırsatta vurgularken erkeğin isteklerini ve öncülüğünü kolaylaştırmak için kadın militanlar yetiştirerek onları "vitrine çıkarıyor."

Çıplak aramayı deşifre eden bir kadını ahlaksızlıkla suçlayan, tecavüze uğrayan çocukları tecavüzcüsüyle evlendirmek için yasayı hararetle savunanlar o "özgür kadınlar." Eşit olmamayı savunmak serbest, eşitlik için hak talep etmek ahlâksızlık bu ülkede artık.

Bu bizleri bir yandan yaralar-ken diğer yandan da mücadelemizi diri tutmaya yarıyor. Daha çok yan yana olmamız gerektiğini bir kez daha görüyoruz. Çünkü tıpkı tecavüz yasasında olduğu gibi birlikte direnince, anlatınca, tacizi deşifre ettikçe, zor ve münferit de olsa de-ğiştirebildiğimizi görüyoruz. Onlar kadın mücadelesinin ve gündeminin tek maddesinin şiddet ve cinayet olmasını istiyorlar. İstiyorlar ki kadınlar siyasal katılımı, ekonomik hayatta var olmayı, sosyal hayatın içinde dilediği gibi bir hayat yaşamayı yeterince tartışmasın! İstiyorlar ki bu mücadele politik bir mücadele olmasın! Cumhuriyetin, aydınlanmanın bilginin de-ğiştirdiğini biliyor ve korkuyorlar. Bir kadın değişirse bir nesil değişecek biliyorlar.

Türkiye tarihinin ilk eylemi olarak nitelendirilen ilk hak mücadelesi Cumhuriyet'in ilanından da çok önce 1828 yılında kadınlar tarafından gerçekleştirilmiş ve kazanılmıştı. Ekmek zammına tepki gösteren kadınlar 3 gün boyunca sokaktaydılar. Erkeklerin itirazı sonuç vermemiş kadınların kararlılığı dönemin valisi Hasan Paşa'ya kararı geri aldırmıştı. İzmir tarihi, böyle örneklerle dolu. Yani İzmir'de kadınların sesi hep gür çıkmış. İzmir hep özgümlüklerin, hoşgörünün, farklı kültürlerin seslerini kısmak zorunda hissetmeden bir arada yaşadığı Cumhuriyet değerlerinin öncüsü bir kent olmuş. Bugün de baskıcı iktidarın kadınlar başta olmak üzere hedef aldığı tüm hakları içselleştirerek yaşama yön veren kentlerden biri. Son yıllarda özellikle eğitimi, beyaz yakalı, genç ve öğ-renci göçü alan kent İzmir. Kültürün, sanatın beşiği. İlk kadın sanatçı Bedia Muvahhit, Atatürk'ün de huzurunda ilk kez sahneye 25 Temmuz 1923'te İzmir'de çıkmış. Bu tarih Türkiye'de

kadınlara tiyatroya gitme hakkının ilk kez verildiği tarih olmuştur. İlk kadın piyanist Mihter Çelebi de bu kentin yetiştirdiği değerlerden biridir. Cumhuriyetin ilk yıllarında kadın hareketi adına önemli bir kuruluş olan 1923 tarihli Yardımcı Hemşireler Cemiyeti İzmir'de kurulmuş ve kurucu üyelerinin tümü İzmir'in ileri gelen kadınlardan oluşmuştur. Kadınların siyasette söz sahibi olmasıyla birlikte elbette İzmir'den de bir kadın da 8 Şubat 1935'te meclise girmişti. İlk 17 kadın milletvekili arasında İzmirli Benal Nevzat Arıman da vardı. Dönemin padişahı Abdülhamit'e "padişahım çok yaşa" demediği için sürgün edilmiş ve kayıtlara göre kendini bir kuyuya atarak öldüren ama genel kanıya göre boğdurularak kuyuya atılan İzmir'in ilk Türk avukatı Tefik Nevzat'ın kızıdır Benal Nevzat. Atatürk'ün ölümü sonrasında yaptığı konuşmada "Yakın zamanlara kadar peçelerin, kafeslerin arkasında dünyayı bile görmekten men edilen, bir sözle, en ufak bir suçla, kurduğu yuvadan, çocuklarının arasından kovulan Türk kadınına yuvasına sahib eden, evlâdına sahib eden, ordularla kahraman yetiştiren Türk anasını insanlık kurumundaki lâyük olduğu mevkie çıkaran büyük kurta-ricamız ebediyen aramızdan ayrıldı. Kaybımız büyük, kederimiz büyüktür."

Bugün laik Türkiye Cumhuriyetini "reklam arası" olarak tanımlayan anlayışın yaratmak istediği kulluk esasına dayalı toplumun hedefinde yine en çok kadınlar var. Bir sözle, en ufak bir aykırılıkta cezalandırılması, şiddet görmesi, toplum dışına itilmesi iktidar tarafından desteklenen hatta önerilen kadınların hâlâ her direnişte en önde olması da, İzmir'in iktidarın özel ajandasında özel hedefinde olması bir tesadüf değil. Doğayı, topraklarımızı ya da haklarımızı savunurken bu hep böyle. Kadının sesinden bu yüzden korkuyorlar.

Bu korku nedeniyle AKP'li Cumhurbaşkanı Ay'a gidecek olan aday için "Hatta hatta bir bayan bile gidebilir" diyerek lütufta bulunuyor. Kendi evinde, yurdunda istediği gibi yaşama hakkı olmayan kadını dünyayı görmekten men ederken 'aya yol-

layacağız' diyerek eşit temsilin siyasi aldatmacasını sürdürüyor. Ama bizim gündemimiz bu değil! Bu olmayacak. Kadın hareketi sizin çizdiğiniz bu alana hapsolmayacak! Azmettirdiğiniz her söylemin hesabını sormadığınız her cinayetin izini süreceğiz. Sesimizi kısmayacağız.

İşte bu nedenle, toplumsal cinsiyet eşitliği ve İstanbul Sözleşmesi dendiğinde alerjik reaksiyonları ortalara saçılıp dökülüyor. Laik ve demokratik cumhuriyetin temelini oluşturan eşitlik konusu her nedense işlerine geldiği gibi dar bir çerçevede değerlendiriliyor. Sadece kadını değil, ezileni, çocuğu, aileyi, mülteciyi de önceleyen bir anlayış AKP'lilerin tüylerini diken diken ediyor. Kadın tanımını sadece ev işçiliği yapan, kocasının hizmetlerini yerine getirmek zorunda olan, anne olup en az 3 çocuk büyütmek zorunda olan bir yere sıkıştırdıkları için. Bekâr anne, yalnız yaşayan kadın, okuyan genç kız, boşanmış kadın, trans kadın... Bu tanımlar lugâtlarında yok! Toplumsal cinsiyet eşitliği denince, herkesi eşit gören yaklaşım haliyle hemen hedeflerinde oluyor.

Yerelden güçlenmiş kadın tanımı da yine benzer nedenlerle asap bozucu AKP için. Özellikle yerel yönetimlerde sözü olan, yaşadığı kentin tüm karar alma mekanizmalarında yer alan kadın kavramı en korktukları şey! İşte bir kadın kenti olan İzmir yerelinde Büyükşehir Belediyesinin yerelde güçlü kılmaya çalıştığı kadın öznesi ve toplumsal eşitsizliğin cinsiyetler ötesinde giderilme çabası da onları bu nedenle çok ama çok rahatsız ediyor. Bu değerlerin içselleştiği bir model olarak İzmir ve İzmir'in "çok sesli, çok kültürlü, çok nefesli" özgür bir dünya kenti olması için çalışan Tunç Soyer başta olmak üzere tüm yerel yönetimlere karşı ayrımcı ve saldırganlar. Üst üste doğal afetlerle sınıanan kentimizde iyiliği örgütleyen, yardımlaşmayı ve dayanışmayı diriltten uygulamalara yasaklar geliyor. Başarılar iftiralar ve yalanlarla görünmez kılınmak isteniyor.

Yeni bir şey değil oysa İzmir'in bir

kadın kenti olması. Az önce bahsettik. Kadın hareketinin ve eşitlik mücadelesinin her haklı isyanında tüm tarih boyunca büyük ve cesur çıkışlar yapmış İzmirli kadınlar. İzmirli özgür kadın kimliği değiştirmek istedikleri, yıllardır savaştıkları çağdaşlığın simgesi. Özgür birey olarak kimliğinin farkında her kadın onları tedirgin ediyor. Ve tabii kadın hareketine dolaylı ve doğrudan destek sağlayan her yerel politika, her uygulama, her çıkış AKP'nin farklı temsilcilerinin şiddet ve nefretinden nasibini alıyor.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer; "İzmir, adını tarihin ilk örgütlü kadın hareketi olan Amazonların kraliçesinden alıyor. Smyrna, bir Amazon kraliçesi. Yine 1923'te ilk kez İzmir'de düzenlenen "İktisat Kongresi"nde işçi ve çiftçi kadınların da olduğunu görüyoruz. Kongrede işçi kadınları temsilen konuşma yapan İzmirli Rukiye Hanım, Türkiye'de memleket işlerine kadınların da iştirak etmesinin ilk kez vuku bulduğuna dikkat çekiyor ve bu konuda memnuniyetini dile getiriyor. Kadınlar bugün de yine önder ve öncü konumdadır. Refahın İzmir'in tüm semtlerinde, mahallelerinde ve köylerinde eşitlenmesinden söz ederken, burada kadınların rolü de belirleyici olacak. Bu nedenle kadınların hayatın her alanındaki ve ekonomideki yerinin güçlendirilmesi için çalışacağız. Kadın kooperatiflerinin kuruluşunu ve gelişimini teşvik edeceğiz. İzmir, kadınların özgürce yaşadığı bir kent olmakla beraber, ekonomik özgürlüklerini kazandığı, daha çok işgücüne katıldıkları ve eşitlik olgusunun yerleştiği bir kent olarak daha da güçlenecek. İzmir'de otobüslerin direksiyonunda kadın şoförlerin bulunması yönünde

başlattığımız çalışmamız da aynı düşüncenin ürünüdür. Kadınları her alanda her meslekte teşvik etmeye devam edeceğiz" diyor. Bu kısacık açıklamada siyasal iktidarın uykularını kaçırarak bir dünya tanımı var.

2010 yılından beri "Kadın Dostu Kent" unvanına sahip İzmir, her zaman için kadınların özgürce yaşadığı bir kent olma yolunda ilerleyecek. Yaşamın her alanında var olmaya olanak sağlanacak. Yerel yönetimler de merkezi iktidarın tersine, bu süreçte ön açan bir rol üstlenmeye devam edecek. Bu kenti laik ve demokratik cumhuriyetin örnek kenti yapan tüm kazanımlar için verilen mücadele, kadını önceleyen politikaları geliştirmekle daha da güçlenecek.

Özellikle krizlerde daha derinleşen sosyal eşitsizlik kavramıyla mücadele eden İzmir'deki her yerel yönetim bu konuda kararlıdır. İzmir bir kadın kentidir. Böyle de kalacaktır. Bu mücadeleye katkı koyan herkesle yol yürüyecek İzmirli kadınlar. Sözü olan, sözünü söyleyen, sözünü uygulayan kadınlar için yan yana olduğumuz tüm sivil toplum, meslek odası, emek örgütleri ve yerel yönetimler tüm ülkeye örnek olacak. Sonuç: kadınlar için daha "yaşanabilir" bir kent kültürünü buradan tüm Türkiye'ye taşıyacağız, dünyaya açacağız.

Son sözü de varsın İzmirli şair Didem Madak söylesin:

"Dünyaya bir kadın eli değse Zeyna!
Şöyle ağır bir halı gibi çırpılsa
Tozlar havalansa..."

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Kutlu olsun. Dayanışmayla

Mart 2021/Urla – İz Dergi

**İstiyorlar ki kadınlar siyasal katılımı, ekonomik hayatta var olmayı, sosyal hayatın içinde dilediği gibi bir hayat yaşamayı yeterince tartışmasın!
İstiyorlar ki bu mücadele politik bir mücadele olmasın!
Cumhuriyetin, aydınlanmanın, bilginin değiştirdiğini biliyor ve korkuyorlar. Bir kadın değişirse bir nesil değişecek biliyorlar.**

ERKEKLER YERİNE KADINLAR*

"Bence "garantili" tanımına giren yaklaşık altmış seçim bölgesinin tamamında önümüzdeki dönem başkan olmak için kadın adaylar şimdiden hazırlansın. Ayrıca zorlu yerlerde de aday olabilirler ve seçimi kazanırlarsa ne güzel; Fatma Kaplan Hürriyet İzmit'i, Filiz Ceritoğlu Sengel Selçuk'u, Şeniz Doğan Merkezefendi'yi, Elif Köse Safranbolu'yu yıllardan sonra CHP'ye getirdi. Bu seçimlerin tamamı zor seçimlerdi ve kadın adaylar zoru başararak kazandılar

**Denizli - Merkezefendi
Belediye Başkanı
Şeniz Doğan**

Siyaset akşam sofralarında dizayn ediliyorsa, eve gitmek, yemek pişirmek, çocuklarının derslerine bakmak gibi görevleri olan CHP'li bir kadının o yemeklere katılma şansı ne kadar olabilir?

Ateş İlyas Başsoy

İletişimci ve yazar

**İzmit Belediye Başkanı
Fatma Kaplan Hürriyet**

Türkiye’de sorun kadınlarda veya kadınlıkta değil, erkeklerde ve çarpık “erkeklik” tanımında. Bu nedenle CHP’ye “kadın kolları”ndan önce, “erkek kolları” gerek.

Yıllardır seçim kampanyalarının içindeyim, son on yıldır yerel yönetimler konulu en az yüz toplantıda konuşma yaptım. İstisnasız tüm sunumlarda beni dinleyen, toplantıya sadece fiziksel olarak değil aklıyla da katılan, gerçekten öğrenmek için soru soran kişilerin çoğunluğu hatta bazen tamamı kadınlardan oluşuyordu.

Türkiye’nin en büyük sorunu, “erkeklik sorunu” olabilir. Kendimi ayrıcalıklı bir yere koymaksızın iddia edebilirim ki ergenliğini tamamlayamamış, sorumluluk bilincine sahip olmayan, yetmiş yaşındayken bile (hangi tribünse artık) tribüne

oynayan, garip hatta ahmak ve her ahmak gibi bencil bir erkeklik anlayışının etkisi altındayız.

CHP’de kadınların siyasete atılmamasının nedeni erkekliğin pervasızca zapt ettiği sosyal alanlar. Siyaset akşam sofralarında dizayn ediliyorsa, eve gitmek, yemek pişirmek, çocuklarının derslerine bakmak gibi görevleri olan CHP’li bir kadının o yemeklere katılma şansı ne kadar olabilir?

Beldeler dahil CHP’li tüm belediyelerde kadın temsili bu kadar. Bu tablo erkekler adına bir utanç tablosundan başka bir şey değil. Bu

tabloya bakıp da “Atatürk kadınlara seçme ve seçilme hakkı verdi” ve “CHP, Atatürk’ün kurduğu partidir” cümlelerini peş peşe söyleyebilen tüm erkeklerin diline biber sürmek gerek.

Yerel seçimde aday belirlenmesi benim konum değildi. Seçimde başarıyı getirecek aday profilini yıllar önce kitabımda yazmıştım. O profil cinsiyetsiz bir profildi ve deneyimlere göre oradaki tüm tanımlara kadın partililer daha fazla uyuyordu.

Türkiye’deki en ballı mesleklerden biri “garantili” ilçede CHP belediye başkanı olmak. Yapacağınız iş,

yılda iki kez Sunay Akın etkinliği, birer kez de Haluk Levent, Onur Akın konseri düzenlemek. Beş yıllık görev sürenize bir de Fazıl Say Konseri eklerseniz sizden iyisi olmaz.

Bu garantili ilçelere AKP de pek dokunmaz. Bütün dertler büyükşehir başkanı üzerine yığılır. Garantili ilçenin CHP'li belediye başkanı, çocuklar kadar şendir.

Şunu defalarca söyledik: "Garantili il ve ilçelerde kadın aday gösterelim. Örneğin Kadıköy, Üsküdar, Beşiktaş ve Beyoğlu'nun adayları kadın olsun ve bu kadın dayanışması Üsküdar ve Beyoğlu'nda yüzümüzü güldürsün". Bu yazık ki mümkün olmadı. Bir sürü nedenden ötürü olmadı ama sonuçta olmadı.

CHP'nin kazandığı beldeler dahil, 251 seçim bölgesinde "garantili" tanımına giren tek bir ilçede, İzmir Balçova'da kadın aday gösterildi, onun hikâyesi de apayrı. Edirne Uzunköprü "açık farkla" kazanılan ama garantili olmayan seçim bölgelerinden. Trakya'nın tamamında "orta sağ"ın büyük potansiyeli var ve aday seçimlerinde bir parti yanlış aday gösterirken öteki parti uygun aday gösterirse geçmişteki "açık farka" rağmen sonuç "garanti" olmayabiliyor.

Diğer sekiz kadın aday da ya riskli bölgeden aday gösterilmiş ya ittifak nedeniyle seçimi almış veya çok küçük olduğu için aday niteliğiyle öncelikli bağlantılı yerler. Özetle garantili il ve ilçelerde kadının adı yok.

Garantili ilçeler kökü uzak geçmişlere dayanan ilişkilerle erkek adaylara paylaştırıldı, hepsi birden. Büyükşehirlerde kavgalar da büyüktü ve İzmir ile Tekirdağ dışında garantili denilebilecek büyükşehir yoktu. Ama Beşiktaş, Kadıköy, Bakırköy, Şişli, Sarıyer, Beylikdüzü, Çankaya, Nilüfer, Konyaaltı, Muratpaşa, Mezitli, Çukurova, Seyhan, Konak, Karşıyaka ve sahil şeridindeki CHP'nin açık ara önde olduğu seçim bölgelerinin tamamında kadınlar belediye başkanı adayı olmalıydı. Birinde bile olmadı.

İstanbul'da 2014-2019 arası bir kadın belediye başkanı vardı, bu seçimde o da olmadı. Aday olarak bile sadece Eyüp'e kazanılması zor bir yere kadın aday gösterildi. Koca ülkede CHP'nin bir tek kadın büyükşehir belediye başkanı var ve bunun tek nedeni bugüne kadar girdiği her seçimi almış olması. Yoksa Aydın kazanılması garantili bir kent değil, Özlem Çerçioğlu olmasa kazanılması zor bir kent.

Aday göstermede bile skandal bir oran var: CHP 904 seçim bölgesinde sadece 44 kadın aday gösterdi. Yüzde beş... Burası nasıl olsa kazanamayacağımız bir yer ve şu kadın adayımıza fırsat tanıyalım da denmedi. CHP içinde erkek hâkimiyeti, hiçbir partide olmadığı kadar yüksek. CHP'nin en büyük utancı bu durum olmalı. Atatürk'ün mirasına sahip çıkmak bu mu?

Türkiye'de sorun kadınlarda veya kadınlıkta değil, erkeklerde ve çarpık "erkeklik" tanımında. Bu nedenle CHP'ye "kadın kolları"ndan önce, "erkek kolları" gerek.

Siyasetin tüm alanlarını kapsayan erkeklerin kendilerini "norm" haline getirip, kadınları "kadınlar bölümü"ne hapsedmeleri başlı başına sorunlu. Son yirmi yılda Batı'da kadın haklarında en devrimci kararlardan biri sadece kadına değil, erkeğe de eşit süreli doğum izni vermektir. Böylece iş dünyasında kadınların üzerinde olan "Bu şimdi doğurur, işe gelemmez, o nedenle kariyerini (veya maaşını) yükseltmeyeyim" bariyeri kırıldı. Benzer biçimde "CHP Erkek Kolları" fikrimi, soranlara detaylandırabileceğim gerekçelerle ciddi ciddi öneriyorum. Belki böylece kadının bir kol değil, vücudun kendisi olduğu öğrenilmiş olur.

Karabük - Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse

Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu

Eskiden, tüm erkekler takım elbise giyerken Canan Kaftancıoğlu neden kot pantolon giyiyor diye düşünüyör ve az düşünüp kolayca yargıya varan herkes gibi Kaftancıoğlu'nu yadırgıyordum. Şimdi bu kadar "errrkek" bir partide az bile yapıyor diye düşünüyörüm.

Garantili ilçeler zaten kadınların etkin ve siyasetin de içinde olduğu yerler. Bu nedenle "Kadınlar eşit bir şekilde mücadele etsin ve görevi alsın" masalına da inanmıyörüm. Garantili belediyelerin çoğunda başarı timsali oldukları için değil torpille atandıkları için başkan olan arkası kuvvetli erkekler var.

Gerçek dümdüz ortada: Garantili ilçelere, varlıkları bir puan oy farkı bile getirmeyecek torpilli erkekler gökten zembille iniyor. Onca kibrin ve onca şişinmenin ardında, CHP'ye ister istemez oy veren CHP seçmenlerinin oyları ve onları o koltuğa getiren "ilişkileri" var.

Bir iki istisna dışında garantili bölgelerdeki hiçbir başkanın o bölgedeki doğal CHP oyları dışında bir puan katkısı yok. O halde neden oradalar? Neden bir kadın değil de, onlar orada?

Bence "garantili" tanımına giren yaklaşık altmış seçim bölgesinin tamamında, önümüzdeki dönem başkan olmak için kadın adaylar şimdiden hazırlansın. Ayrıca zorlu yerlerde de aday olabilirler ve seçimi kazanırlarsa ne güzel, Fatma Kaplan Hürriyet İzmir'i, Filiz Ceritoğlu Sengel Selçuk'u, Şeniz Doğan Merkezefendi'yi, Elif Köse Safranbolu'yu yıllardan sonra CHP'ye getirdi. Bu seçimlerin tamamı zor seçimlerdi ve kadın adaylar zoru başarılar kazanıldılar. Zorlu yerlerde de kadınlar aday gösterilsin elbette ama garantili, ballı kaymaklı altmış ilçenin tamamında kadın aday olmadıkça bu denge kurulmayacak.

Yoksul kadın seçmenle bir erkeğe nazaran çok daha sağlıklı ilişki yürüten, evinden çıkamayan muhafazakâr kadınla evine misafir olarak gidebilen kadın CHP'liler, garantili yerlerde belediye başkanı olmalılar.

Muhafazakâr Aydın'da sürekli oyunu artıran Özlem Çerçioğlu, bunun en iyi kanıtı. İstanbul'un tüm garantili ilçelerinde kadın başkanlar olsa, büyükşehir seçiminde de şans artar.

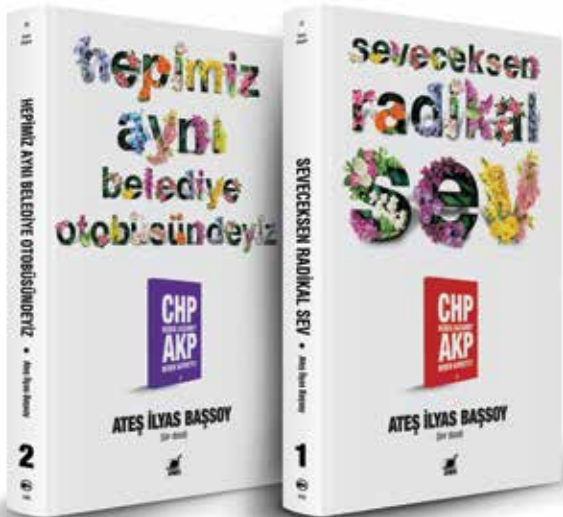
Sadece kadınları değil, eşcinselleri, handikaplıları, dışlanmışları siyasette var edecek yöntemler aranmalı. Örneğin, Kadıköy veya Beşiktaş

seçmenleri belediyecilik konusunda uzman eşcinsel bir adayı seve seve başkan yapabilirler. Bu işin sırası ne zaman gelecek? "Elâlem ne der?" diye korkarak, toplumun büyük kesimleri daha ne kadar yok sayılacak? Bir eşcinsel şarkıcı Tayyip Erdoğan'la aynı masada davetlere katılıyorsa, liyakat sahibi bir başka eşcinsel neden CHP'den

belediye başkanı olmasın?

Önümüzdeki dört yıl garantili ilçelerin garantili kadın seçmenlerini, o kadar da garantili seçmen olmadıklarını hissettirecek her tür mücadeleye şimdiden çağırıyorum. Umarım o rahat koltuklara atanan beyefendiler de "Önce kadınlar" diyerek bu mücadeleye katılırlar ve bir dahaki seçime aday olmayacaklarını şimdiden ilan ederler. Bunu ilan edecek belediye başkanlarını peşinen tebrik ediyörüm.

**31 Mart 2019'da yapılan yerel seçimlerde CHP kampanyalarını yöneten Ateş İlyas Başsoy'un "Hepimiz Aynı Belediye Otobüsündeyiz" adlı kitabından kısaltılarak alınmıştır.)*

Yasalar yeterli ama MÜCADELEYE DEVAM

Canan
GÜLLÜ
Türkiye Kadın
Demekleri
Federasyonu
Başkanı

Adı Özgecandı. Kamusal alanda bir minibüste saldırıya uğradı. Ölümünün üzerine kamuoyu duyarlılığı ile çok konuşuldu. Bu bildiğimiz bir kadın cinayeti değildi. Boşandığı eşi, flörtü, sevgilisi, kocası, abisi ya da kayınpederi veya babası değildi katil. İlk defa herhangi bir ilişkisi olmayan erkek, yolcu olarak dolmuşuna binen bir kadını vahşice katletmişti. Mesele vahimdi. Ama hemen bazıları yetersiz yasalar, idam, hadım gibi cümleleri kullanmaya başladılar. Hatta Özgecan yasası diye anılan bir taslak bile hazırladılar.

Oysaki daha önce de söylemiştik; yasalarımız yeterli ufak tefek eksiklikleri ile uygulamadan doğan sıkıntılarımızı giderelim diye. Bugün de yaşanan bu süreçte ne kadar haklı olduğumuzu gözlemedik yaşanan bazı vakalarla. Bu vesileyle de yasalar yeterli. Sorun, içselleştirilmemesi diyoruz.

Çünkü 2014 yılının 1 Ağustos'unda yürürlüğe giren Uluslararası İstanbul sözleşmesi ile var olan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadınlara Karşı Şiddetin Önlenmesi Yasa Tasarısının da üzerinde kadınlara uygulanan şiddetin her açıdan önlenmesi adına bir sözleşmemiz var.

Bakin bu sözleşmenin 54/2 maddesi mağdura, STK'nın davalarda yardımcı olabileceğini söyler. Yani kamuoyunda bilinen tabirle müdahillik yapılması gerektiğinin altını çizer. Oysaki bizler birçok davada savcı ve hakimin müdahillik talebimize "suçtan direk etkilendiğiniz için reddedilir" demelerine itiraz ediyoruz. Çünkü Anayasamızın 90. Maddesi gereği uluslararası bir sözleşme iç hukuktan üstündür. Ama ne yazık bizim yargıda görevli arkadaşlarımızdan bize bu cevabı verenler haberdar olmadıkları için davaların uzamasına ve şiddetin toplumsal yara olmasına yol açmaya devam etmektedirler.

Yine 27 Eylül 2016 tarihinde İstanbul'da bir belediye otobüsünde tekme darbesine muhatap kalan Ayşegül Terzi olayında aslında içselleşmeyen İstanbul Sözleşmesi'nin mağduriyetini yaşadı Ayşegül Terzi. Hem tekme yediği için mağdur oldu hem de failin 3 kez tutuklanıp ve sonunda serbest bırakılmasının ardından yaşadıklarıyla mağdur edildi.

Sözün bittiği yer. Aslında sözlerimiz son dönemde gerçekten bitti. Hatırlayın Menderes ilçesine bağlı bir köy okulunda istismara uğrayan çocukların davası 3.5 yıl devam ederken görülen davada mağdur çocukların ikinci kez adli tıp kurumuna gitmesi kararı alındı.

Oysaki İstanbul Sözleşmesinin 42/1 maddesi; herhangi bir şiddet olayının arkasından gelenek, kültür, inanç gibi argümanların kabul edilemeyeceğini, 46/h bendi şiddetin mağdur için ciddi fiziksel ve psikolojik zararlarla sonuçlanması 49/2 bendindeki toplumsal cinsiyet temelli şiddet anlayışını göz önünde bulundurmalarını ve insan hakları temel ilkelerine uygun biçimde soruşturmanın yapılmasını, 52 – Acil Engelleme emirlerinin hayata geçirilmesini, 53/1 şiddet mağdurları için kısıtlama ve koruma tedbirlerinin hayata geçirilmesini söyler. Aslında sözleşme incelendiğinde Türkiye kadına karşı şiddet konusunda ülke topraklarında meydana gelecek her vaka için sonsuz korumayı taahhüt etmişken otobüs olayında içselleşmeyen bu yasa nedeniyle; basit darp şekli ile davanın açılmasına ve tutuklamaya yer olmayan bir madde sebebiyle failin serbest kalmasına kızmamak elde değil.

Ayrıca otobüste atılan bu tekme, Anayasamızın 17/1 maddesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2. Maddesi ve Avrupa medeni ve siyasi haklar sözleşmesinin 6. Maddesine insan yaşamının korunması konusunda temel hükümlere imza koymuş bir ülkede gerçekleşmektedir.

Öyleyse şimdi 'deveye sormuşlar niye boynun eğri' cümlesini kullanmanın tam zamanı. Çünkü ihlal edilen sadece İstanbul Sözleşmesi değil; yukarıda saydığımız sözleşmeler ve anayasa da ihlal edilmiştir.

İşin vahim boyutu yaşam, hak ve tercihlerinize müdahaledir. Ve bu düpedüz şiddet olarak da yansımıştır.

Oysaki sanık yaşam hakkına müdahaleden tu-

tuklansa serbest kalmayacak ve o tarihten bu yana mağdur olan ve korkuyla yaşayan Ayşegül Terzi de bu olayın şokunu yaşamayacaktı.

Bunun dışında, Manisa'da hamile kadına yapılan darp olayı da öyle. Yaşam hakkına müdahale edilen bu durumlar ne yazık ki yargı tarafından sözleşmeye uygun olarak değerlendirilmemektedir. Örnekleri çoğaltabiliriz. Ancak bu sitemdeki yargının hatası kadar hükümetin de tavır ve davranış konusundaki eksikliği olayların artması yönünde bir etken. Hatırlayın Otobüs tekmesinin Sayın Başbakan Binali Yıldırım '**mırıldan-saydın**' diyerek esprili bir gönderme yapmıştı. Oysaki herhangi bir kimsenin hayatına müdahalesi yasalarla korunurken mümkün değil diyen bir başbakanı tercih ederiz biz kadın örgütleri.

Ayrıca bize, 'Sn. Başbakan bu nasıl söz, domino etkisi yaratır, şiddeti arttırır' cümlemiz hakkında başbakan tarafından hakaret davası açılmıştı. Yani mücadele kolay olmuyor. Yine müftüye nikah yetkisi konusundaki mücadelemizde TBMM'ne 2 yıl süreyle ismim üzerinde tahdit olması sebebiyle girişim engellenmişti

Sözün bittiği yer.

Aslında sözlerimiz son dönemde gerçekten bitti. Hatırlayın Menderes ilçesine bağlı bir köy okulunda istismara uğrayan çocukların davası 3.5 yıl devam ederken görülen davada mağdur çocukların ikinci kez adli tıp kurumuna gitmesi kararı alındı. Sonra Yargıtay'dan gerekçelerin eksik bulunması sonucu tekrar geri geldi. Bu ne demektir; davanın uzaması ve çocukların tekrar mağdur edilmesi. Uzayan dava süreci nihayet tutuklama kararı ile bitti. Ben yine burada istismar olaylarının bu kadar uzun sürmesinin adalete olan güveni sarsacağı ve bu sonucun failer açısından pozitif olarak değerlendirileceğini söylemek istiyorum.

Örnekleri uzatabiliriz. Boğazi kesilerek öldürülen Emine Bulut, darp edilerek yakılarak üzerine beton dökülerek toprağa gömülen Pınar Gültekin davası ve 2020'nin son günlerinde yaşadığımız Aylın Sözeri davasında bıçaklayarak, yakma gibi gerçekten kadın katliamlarının yapıldığı bir ülkede yaşadığımızı unutmayalım lütfen.

Eldeki bu verilerle yeni bir şiddet yasası yapmaya gerek olmadığını, yasaların uygulayıcılarının sadece yargıda değil kolluk kuvvetleri açısından bilinçlendirilmelerini, cinsel istismar ve tecavüz davalarında sürecin 6 ay içinde tamamlanarak davanın kapatılması konularında hızlı yargılamanın yapılmasının ülkemizde bu sorunların yaşanmaması adına bir önlem teşkil edeceğini düşünmekteyiz. Ayrıca bahse konu Uluslararası İstanbul Sözleşmesinin toplumsal cinsiyet eşitliğinin ders olarak MEB müfredatına eklenmesi yünündeki maddesinin de işlevsel hale getirilmesinin altını önemle çiziyorum.

Ayrıca siyasi iktidarın süreli nafaka taleplerini kesin cevapla reddetmesini, erken yaş evliliği nedeniyle haklarında kamu davası açılmış olanlara af getirme gayretinden vazgeçmesini, kürtajın yasal olduğu halde serbest olmaması konusuna uygulamada serbestlik kararını almasını, Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilen resmi nikah olmadan dini nikah kıyılmaz maddesini yeniden ihdas etmesini talep ediyoruz.

Şiddetsiz ve eşit bir dünya; hayallerimizde değil, yasalara uygulanması ve mücadele ile olur.

Ve biz biliyoruz ki mücadele kazandırır. (15 Şubat 2021 – ANKARA)

TESADÜF DEĞİL
♀ KADIN CİNAYETİ ♀
#6284 yaşatır

Arzu Çerkezoğlu

*Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
(DİSK) Genel Başkanı*

Türkiye'de kadın işçi gerçeği:

DAHA FAZLA AYRIMCILIK

DÜŞÜK ÜCRET

GÜVENCESİZ

İSTİHDAM

Kadınlar daha fazla ayrımcılık, daha düşük ücret ve güvencesiz istihdama mahkum edilirken bizler biliyoruz ki en zor koşullarda ve en zor dönemlerde de kadınların itirazı ve direnişi her yerde.

- Kadınların çalışma hayatındaki en önemli üç sorunu: Düşük ücret, işsizlik, sigortasız çalıştırma.
- Kadınlar, erkeklerden daha düşük ücret alıyor!
- Kadınların yüzde 63,9'u çalışma hayatından memnun değil!
- Kadınların yüzde 92'si sendikasız!
- Kadınların kıdem süresi erkeklere göre oldukça geride!
- İşsizlik, en çok genç kadınları etkiliyor!
- Kadınların yüzde 23,2'si işe alım sürecinde ayrımcılık yaşıyor!
- Kadın işçilerin yüzde 86'sı işyerlerinde çocuk bakım desteğinin olmadığını söylüyor!
- Kadınların yüzde 25'i güvencesiz işlerde çalışıyor.

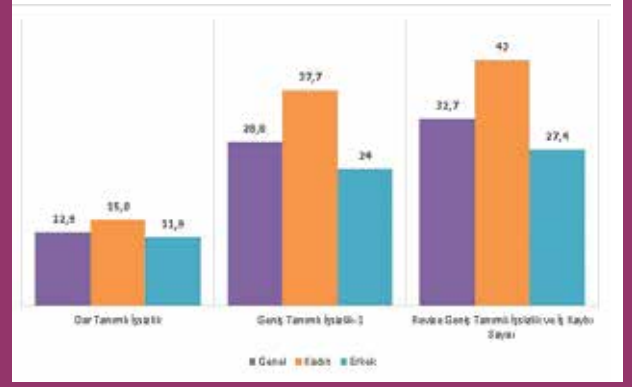
Türkiye ekonomisinin sürekli kriz riski içinde olması ve erkek egemen anlayışın da etkisi ile kadın emeği ikincilleştiriliyor, kadınlar ucuz ve güvencesiz istihdamın hedefinde yer alıyor. Kadınlar ev işleri nedeniyle çalışma hayatına giremiyor, binlerce kadın ev içi bakım hizmetleri nedeniyle işinden ayrılıyor.

Bu sürecin bir sonucu olarak bugün Türkiye'de kadın işgücü ve istihdam oranları dünyanın birçok ülkesine göre daha düşük.

Ekonomik kriz ve erkek egemen anlayışın üstüne, tüm dünyada işçilerin işi, geliri ve sağlığı üzerinde büyük tahribat yaratan Covid-19 salgını eklendi. Salgın, Türkiye işgücü piyasalarında ciddi sonuçlara yol açtı.

Covid-19 salgını ile birlikte çalışma şekilleri değişti, işçilerin gelirleri ve çalışma süreleri azaldı. İşçilerin tümünü olumsuz etkileyen salgın, kadın işçileri daha da olumsuz etkilemeye devam ediyor:

- Kadın istihdamı, son bir yılda 571 bin kişi azaldı!
- Kadın işgücü, son bir yılda yüzde 8,2 azaldı!
- Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 37,7'ye ulaştı.
- Covid-19 etkisiyle geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 43 oldu.
- Covid-19 döneminde kadınların aylık ortalama iş kaybı 1 milyon 484 bin olarak hesaplandı.

Kaynak: TÜİK HİA, Kasım 2020. DİSK-AR tarafından hesaplanmıştır.

Türkiye'de Covid-19 ile birlikte kadın işsizliği ve istihdam kaybı daha da vahim bir hal aldı. Kadınlar işgücü piyasasından daha hızlı çekildi ve kadın istihdamı daha hızlı daraldı. Kadınlarda zamana bağlı eksik istihdam sayısı son bir yılda yüzde 472, yani neredeyse 5 kate yakın bir oranda arttı. İşbaşında olan kadınların sayısı son bir yılda yüzde 11,5 oranında azaldı.

Covid-19'un etkisiyle genelde görülen istihdamdaki azalış kadın istihdamında daha çarpıcı bir şekilde görülüyor. TÜİK'e göre Kasım 2020 döneminde toplam istihdam oranı yüzde 42,9, erkeklerde istihdam oranı yüzde 60,2 iken kadınlarda bu oran yüzde 26 olarak açıklandı. Yani neredeyse her dört kadından sadece biri istihdamda! Hâlihazırda düşük olan kadınların istihdam oranı Covid-19 döneminde daha da azaldı.

Kadınlar daha fazla ayrımcılık, daha düşük ücret ve güvencesiz istihdama mahkum edilirken bizler biliyoruz ki en zor koşullarda ve en zor dönemlerde de kadınların itirazı ve direnişi her yerde.

Güvenimiz tam: Bugün ekonomik kriz, pandemi ve cinsiyetçilik ile kuşatılmış kadınlar, bu süreci tersine çeviren bir güç olarak da tarihe adlarını yazdıracaklar.

Kasım 2019'da 297 bin olan ümitsiz kadın işsizlerin sayısı son bir yılda 508 bin kişi artarak 805 bine yükseldi.

Tabuları yık! Erkeğin yaptığı her işi kadın da yapar

'Erkek işi' olarak görülen meslekleri başarıyla sürdüren kadınlarla, yaşadıkları zorlukları ve kadın hareketine yönelik bakış açılarını konuştuk.

ÖZLEM KARA

Ataerkil toplum yapısına göre 'erkek işi' olarak gösterilen, cinsiyetleştirilen meslek gurupları bulunuyor. İşte bu meslekleri yapan ve İz Dergi 8 Mart sayısına özel açıklamalarda bulunan 6 kadın, mesleklerin cinsiyetlere göre ayrılmaması gerektiğini, erkeklerin yapabildiği her işi kadınların da yapabileceğini ifade ediyor. Bu kapsamda; İzmir Metro'da güvenlik görevlisi Filiz Çarmıkçıoğlu, İzmir Büyükşehir Belediyesi (İBB) İdari İşler Araç Sevk Amirliği şoförü Özgür Hünder, ESHOT şoförü Nihal Arslan, İBB kent temizliği çalışanı Sevim Karakartal, İZDENİZ güverte personeli Tuğba Çoçoğullu ve uzak yol kaptanı Kamile Koç'a çalışma koşullarını, iş yaşamında kadın olarak yaşadıkları sorunları ve Türkiye'deki kadın hareketine bakış açılarını sorduk.

'İSTEDİĞİMİZ EŞİTLİK'

İzmir Metro'da güvenlik görevlisi olarak çalışan Filiz Çarmıkçıoğlu, erkeklerin çoğunluklu olarak çalıştığı bir ortamda kadın çalışanlara farklı bir gözle bakıldığını ifade etti. Öte yandan Çarmıkçıoğlu, metroda yaşanan birçok asayiş olayında kadınların daha metanetli davranarak olaya müdahale ettiğini, erkek çalışanlara da bunu kanıtladıklarını belirtti. Çarmıkçıoğlu, "Benim gözümde her kadın on tane erkeğe bedel iş yapıyor. Bizim istediğimiz, eşitlik. Erkeğin yaptığı her işi bir kadın da yapabilir. Bizim erkeklerden hiçbir farkımız yok. Biz bunun eğitimini alarak bu işe başlamış oluyoruz" dedi.

"Kırsalda yaşayan kadınların özgürlük olanağına döşediği taşlar için Tunç Soyer'e ve o taşlardan yol yapıp yürüyüp giden kadınlara çok teşekkür ediyorum."

'DÜNYAYI KADINLAR KURTARACAK'

İzmir Büyükşehir Belediyesi İdari İşler Araç Sevk Amirliği'nde şoför olarak görev yapan Özgür Hünder, erkek egemen bir iş yaptıklarını ve şoförlüğün genelde erkek işi olarak görüldüğünü belirterek "Bir erkek yapabiliyorsa biz de yapabiliriz" diye konuştu. Hünder, araç kullanırken diğer erkek sürücülerin tacizine uğradığını ve erkek şoförlerin kendisini uzun yollarda takip ettiğini dile getirdi. Hünder, "Tüm kadın çalışanlar olarak eşitlik istiyoruz. Eşit iş, eşit ücret, eşit şartlar ve özgürlük istiyoruz. Kadınların, hayatın her

alanında olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü dünyayı kadınlar kurtaracak, kadınların özgürlüğü kurtaracak" dedi. Hünder ek olarak İBB Başkanı Tunç Soyer'in kadın istihdamını artırmak için yaptığı çalışmaları şu şekilde değerlendirdi: "Tunç Soyer'in kadın istihdamı açısından yaptığı atılımları beğeniyorum. Yaptığı çalışmalar, kadının her işi yapabildiği, her yerde olduğu güzel bir atılımdı. Kadınların ekonomik özgürlüğü çok önemli o yüzden bu tarz meslek gruplarına kadınların kazandırılması çok değerli" diye konuştu.

'TABULAR YIKILDI'

ESHOT'ta şoför olarak çalışan Nihal Arslan, eskiden kadınları ev hanımı olarak gören bir zihniyet olduğunu, fakat o tabuların artık yıkıldığını ifade etti. Arslan, ESHOT'ta şoför olarak çalışmaya başladığı ilk zamanlarda, halkın kendisini alkışladığını, hatta kalp işaretleri yaptıklarını belirtti. "Göreve geldiğimizde, insanlar helal olsun abla diye bizi alkışlıyorlardı" diyen Arslan, çalışma arkadaşlarının desteklerinden bahsederek, "Bize hiç önyargı ile yaklaşmadılar. Bizi kadın diye ayırmadılar, yapamaz demediler" ifadelerini kullandı. Kadın şoför Arslan, kadınların yapamayacağı bir iş olmadığını, erkeklerin yaptığı her işi kadınların da yapacağını belirtti.

Filiz Çarmıkçioğlu

İzmir Metro Güvenlik Görevlisi

Kamile Koç

Uzun Yol Kaptanı

Nihal Arslan

ESHOT Şoförü

'KADINLAR YAPAMAZ ALGISI YOK EDİLDİ'

İBB kent temizliği çalışanı Sevim Karakartal, işini icra ettiği sokakları ve işini sevdiğini belirterek kadınların üstünden gelemeyeceği bir iş olmadığını dile getirdi. Karakartal, sahada çalışırken yaşadığı sorunları şu şekilde belirtti: "Başlıca sorunlarımızdan bir tanesi tuvalet. İkincisi ise regl dönemi sürekli ayakta çalışıyor olmak. Özellikle bu dönemi ağrılı, sancılı geçiren kadınlar için daha zor" dedi. Dünyayı kadınların, kadın dayanışmasının kurtaracağına inandığını belirten Karakartal, "Son yıllarda erkek şiddeti ne kadar

arttıysa bir o kadar da görünür oldu. Bu görünürlük tamamen kadın dayanışmasıyla mümkün oldu. Kadın hareketi, örgütlülük, bugün yere düşen her kirpiğin hesabını soracak kadar güçlü. Kendinden emin" ifadelerini kullandı.

İBB'nin kadın istihdamı ile ilgili görüşlerini belirten Karakartal, İBB'nin sorumluluğundaki 11 ilçenin cadde, meydan ve bulvarlarının temizliğinin 216 kadın personele emanet edilmesinin kadın istihdamına verilen önemi ortaya koyduğunu belirtti.

Özgür Hünder

İBB İdari İşler Araç Sevk Şoförü

Sevim Karakartal

İBB Kent Temizliği Personeli

Tuğba Çokoğullu

İZDENİZ Güverte Personeli

Kadınların sokakta çalışamaz algısının yok edildiğini belirten Karakartal, "Kadınların toplumsal hayata katılması ve toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde ekonomik yaşamda var olması çok önemli. Bu noktada İBB çalışanı olmaktan ziyade bir kadın olarak gurur duyuyorum" diye konuştu. "Kırsaldaki bir kadın özgürleştiği kadar özgürüm" diyen Karakartal, "Biz kentte yaşayan kadınlar istediğimiz kadar konuşalım. Kavramsal tartışmalar yapalım. Köylü annem özgürse özgürüm. O özgürlük ve eşitliği bilecek ki ben de kızı olarak o eşitlikle büyüyeyim. Bu anlamda, İzmir'de Tunç Soyer'in üretmek ve birlikte yönetmek ilkesiyle önderlik ettiği kooperatifçilik anlayışı kırsaldaki kadınların görünmeyen emeğini görünür kıldı. Toprağa dönmenin kıymetini hatırlattı. Her şeyden önce kırsalda yaşayan kadınların, özgürlük olanağına döşediği taşlar için Tunç Soyer'e; o taşlardan yol yapıp yürüyüp giden kadınlara çok teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

MESLEKLERİN CİNSİYETİ OLMAZ!

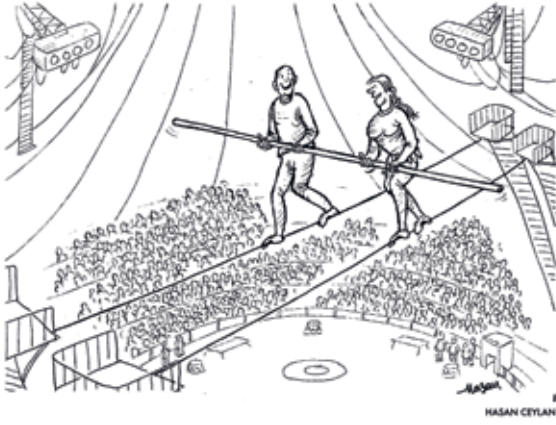
İZDENİZ'de güverte personeli olarak görev yapan ve denizcilik hayatına lisede başladığını ifade eden Tuğba Çokoğullu, yaptığı işin tek zorluğunun fiziki yeterlilik olduğunu belirtirken buna da zamanla alıştığını dile getirdi. Çokoğullu, yaptığı işi toplumun çoğunluğunun erkek işi olarak görmesine şöyle yanıt verdi: "Aslında en çok takıldığım konu, mesleklerin cinsiyetleştirilmesi. Ben tüm cinsiyetleştirilmiş mesleklere 'insan işi' diyorum. Toplum düşünce yapısını değiştirmek, yaşadığımız coğrafyada pek mümkün gözüküyor olsa da yavaş yavaş bu tabuyu yıktığımızı düşünüyorum. Kadınların belirli iş kollarında sınırlanmaması için insanların ne düşündüğünden çok biz kadınların ne düşündüğüne ve ne istediklerine odaklanmamız gerekiyor" dedi.

'DİMDİK AYAKTA DURALIM'

20 yıldır uzak yol kaptanlığı yapan Kamile Koç ise Türkiye'deki ilk kadın kaptanlardan bir tanesi olduğunu ifade etti. Koç, mesleğe başladığı ilk zamanlarda kadın olduğu için etrafındaki kişilerce en küçük hatasının dahi kollandığını, kadın olduğu için istenmediğini, her gemide bilgisini ölçtüklerini, kendisinden alt kademe iş yapan kişilere emir verdiğinde kadından emir almak istemeyen birçok kişiyle karşılaştığını belirtti. Kaptanlığın artık erkek işi olarak gözükmemesi gerektiğini kaydeden Koç, "Gemilerde çalışan yeterince kadın var. Tabii ki hala bir erkekle bizi eşit görmüyorlar" dedi. Türkiye'de yaklaşık 10 kadın kaptan olduğunu belirten Koç, "Gemilerde ikinci, üçüncü ve dördüncü kaptan olarak sayılarımız fazla. Çünkü hala kadınlara kaptanlık vermek istemiyorlar. Ama kadınlar, her ne mesleği yapmak istiyorlarsa, o meslekte dimdik ayakta dursunlar. Kadınlar mücadelecidir ve her zaman güçlüdür" diyerek sözlerini noktaladı.

"Son yıllarda erkek şiddeti ne kadar arttıysa bir o kadar da görünür oldu. Bu görünürlük tamamen kadın dayanışmasıyla mümkün oldu. Kadın hareketi, bugün yere düşen her kirpiğin hesabını soracak kadar güçlü. Kendinden emin."

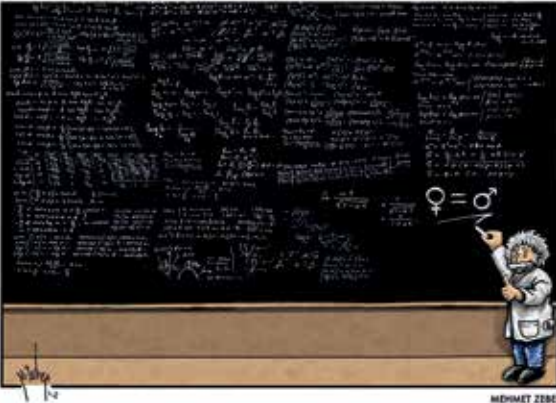
'Kadın dostu kent' unvanıyla önemli çalışmalara imza atan İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) düzenlediği Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uluslararası Karikatür Yarışması'na 62 ülkeden, 549 çizim katıldı. Yarışmaya toplamda bin 672 eser gönderildi. İBB, dereceye giren ve ödül alan eserleri şehir içinde sergileyerek toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmayı hedefliyor. Eserler ayrıca 8 Mart etkinlikleri kapsamında Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi ve Bıçakçı Han'da ziyarete açılacak ve bir albümde toplanacak.

HASAN CEYLAN

MUSTAFA YILDIZ

MEHMET ZEBER

3.'LÜK ÖDÜLÜ

HALİT KURTULMUŞ AYTOŞLU / TÜRKÇE

MANSİYON

COSKUN ÖDUZ

ADNAN ARIF / ENDONEZYA

MUSA GÖVDE

'Erkek işi' mühendisliği, eşitsizliklere rağmen yapıyoruz

ÖZLEM KARA

Türkiye, çok uzun zamandır gerek merkezi gerekse yerel yönetimlerin talan, rant ve hukuksuzluk politikalarının kısılcacında. Bu egemen politikanın karşısında ise halktan yana dimdik duruş sergileyen ve topluma umut olan bir birlik var; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB). İşte bu anlayışla, yaşamın hemen hemen her alanında ihtiyaç duyduğumuz TMMOB'ye bağlı meslek odalarının İzmir'deki kadın temsilcilerine bu sefer 8 Mart'ı ve kadın mücadelesini sorduk.

ARTIK DÜŞÜNME VAKTI

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi Saymanı Memnune Bahçivan: Tasarlanan şehirlerin hemen her yerinde şiddete uğrayabiliyor ve güvende olmuyorsak, o şehirlerin keyifle gezmek için çizilen sokaklarında tacize, soluklanmak için belirlenen parklarında tecavüze uğruyorsak, çocuk oyun alanlarına korktuğumuz için çocuklarımızı yollayamıyorsak, otoyolların kenarında ve orman alanlarında bulunuyorsa cesetlerimiz; Şehir Plancıları olarak başka türlü şehirleri nasıl yaratabileceğimizi düşünme vaktidir.

"Biz kadın mühendisler, çoğunluğun erkek olduğu meslekleri icra ederken; sırf kadın olduğumuz, sırf çocuk doğurduğumuz için işsiz bırakıldık."

'MEKÂNSAL BARIYERLERİ KALDIRIYORUZ'

Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi Başkanı Elvin Sönmez Güler: Biz peyzaj mimarları, mezunlarımızın yüzde 70'i kadın olan bir meslek grubunun üyeleriyiz ve sağlıklı bir yaşamın sürekliliğini sağlamak adına mesleğimizi yapabildiğimiz her yerdeyiz. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yaratmış olduğu tüm dezavantajları aşmak adına verdiğimiz mücadelede çoğunluk olmanın tüm olumlu etkilerini kullanarak, kadının toplumsal yaşamda kullandığı kamusal dış mekanların tasarlanmasında pozitif ayrımcılık yaratan faaliyetler yürütmekteyiz. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve odamız iş birliğiyle yürütülen 'Peyzaj Mimarlığında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uygulamalarının Hayata Geçirilmesi Projesi' kapsamında ise kadının kamusal alanlardaki özgürlüklerini sınırlayan mekânsal bariyerleri kaldırmayı hedefliyoruz.

"Toplumumuzda ve mesleğimizde eril anlayışın yıkılması için gerekli tüm sorumlulukları üstlenmeye devam edeceğiz."

Elvin
Sönmez
Güler

Esen Leyla
İmren

Eylem
Ulutaş
Ayatar

Gülefer Mete

Helil İnay Kınay

Mehlika Koç

'BEYAZ BARETLİ KADINLAR BİR ARADA'

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Eylem Ulutaş

Ayatar: İnşaat mühendisliğine dair toplumdaki genel yargı halen 'erkeklerle özgü' bir meslek olduğudur. Bu yargı, mesleğini tercih aşamasında, üniversitede eğitimini alırken, mezuniyetten sonraki iş arayışında ya da çalışacağı alanı seçerken birçok kadın meslektaşımızın önünde engel olmuştur. Belki de bu engel, birçok kadın öğrencinin mesleğimizi tercih etmemesine sebep olmuştur. Oysa karşılına çıkan bariyeri kıran kadın meslektaşlarımız, mühendislik mesleğini tercih etmek için matematik ve fen bilimlerine olan yatkınlığın belirleyici, eğitimdeki başarının alınan derslere olan ilgiye ve araştırmaya bağlı olduğunu, çalışma hayatında karşılaşılabilecek zorlukların şantiyede/ofiste farklı biçimlerde görüldüğünü tüm bu alanlarda var olarak hepimize göstermiştir. İşte Beyaz Baretli kadınlarımız bu nedenle bir arada... Bu projede, kamu ya da özel sektörde, ofiste veya şantiyede çeşitli uzmanlıkta görev yapan kadın mühendisler (mentor) ile üniversitelerin inşaat mühendisliği bölümlerinde okuyan kadın öğrencilerimiz (menti) yol arkadaşlığı ediyor. Deneyimli mühendisler meslek hayatlarının tüm süreçlerine dair karşılaştıkları zorlukları ve nasıl üstesinden geldiklerini anlatırken farkındalığı artırıyor. Farkındalık sonrası yapılması gerekene odaklanmak, kadınları her alanda karşılaştıkları ayrımcılığa karşı daha da güçlendirecektir. Beyaz Baretli Kadınlar Projesi'nde bu yıl hayata geçirdiğimiz akran mentorlük ile projede yer alan kadın öğrenciler bir yandan menti olurken, sorumluluk alarak da birinci sınıftaki arkadaşlarına mentor oluyorlar. Farklı illerden ve meslek disiplinlerinden aldığımız destek ile sayımız giderek artıyor. Kısacası, projemizde yan yana gelen kadınlar sadece mesleki deneyim paylaşımı değil her anlamda dayanışmayı büyütüyor.

'EŞİTSİZLİK GÖZE ÇARPAR'

Tekstil Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Esen Leyla İmren:

Türkiye'de, hem toptan hem de perakende imalat ve satış sektörü olan tekstilde, mühendislerin yarısından fazlası kadınlardan oluşur. Benzer eğitim düzeyine ve deneyimine sahip kadınların, erkek meslektaşlarına nazaran aynı işi bulma imkânlarıyla karşılaştıklarını söylemek de zordur. Karar alma pozisyonlarında yer aldıklarında ilerlemelerini engelleyen cam tavan (dikey yükselme), cam duvar (yatay ilerleme) yapıları ile karşılaşılır. Her türlü koşulda, cinsiyete dayalı ücret eşitsizliği verileri göze çarpar. Kadınlara karşı ayrımcılığın ortadan kaldırılması temel insan hakkıdır ve sürdürülebilir ekonomik büyümeye olumlu katkısı olacaktır.

Memnune Bahçıvan

Özge Bingöl

Şebnem Seçkin Uğurlu

'EŞİTLİKÇİ TÜRKİYE YOLUNDA...'

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Kadın Çalışma Grubu Sekreteryası ve Elektrik Mühendisi Gülefer Mete: 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü 2008 yılında ilk kez ortak bir organizasyon ile kutlayan TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu, bünyesindeki otuz dört mühendis, mimar, şehir plancısı kadının önerisiyle 9 Nisan 2008 tarihinde yaptığı toplantıda Kadın Çalışma Grubu'nun kurulmasına karar verdi. Bugün yeni bir 8 Mart'a giderken Kadın Çalışma Grubumuz, İzmir İl Koordinasyon Kuruluna bağlı yirmi üç meslek odasının kadın üyelerinden oluşan bir yapıya kavuşmuş, odalarda kadın komisyonları kurulmasına öncülük etmiş, geride bıraktığı on iki yılda 8 Mart ve 25 Kasım etkinliklerini bir arada gerçekleştirmiş, altı yerel kadın kullatayı düzenlemiş, İzmir kent sempozyumlarında kadına dair sunumlarla katılım sağlamıştır. Diğer emek ve meslek örgütlerindeki kadınlar ile bir araya gelerek İzmir Kadın Platformu'nun, Kadınlar Birlikte Güçlü'nün, Eşitlik İçin Kadın Platformu'nun bileşeni olarak yereldeki kadın mücadelesinde yer almıştır. Çağdaş, eşitlikçi, özgür, demokratik, sanayileşmiş ve kalkınmış bir Türkiye'ye ulaşma yolunda TMMOB'da kadın ve erkek eşit bir şekilde, yan yana yaşamın her alanını paylaşmak ve birlikte üretmek ve birlikte paylaşmak anlayışı ile çalışma ve çabalarımız devam edecektir.

'İNANCIMIZ ORTAK'

Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Helil İnay Kınay: Yaşamın ve doğanın sürdürülebilirliği ile sağlıklı bir çevrede sürdürülebilir bir yaşam için çevre mühendisliği meslek disiplininin var olma nedeni olan kentleşme, sanayileşme, tarım, madencilik ve diğer tüm sektörlerin yarattığı çevresel risklerin planlanması, doğru yönetilmesi ve çevresel yüklerinin bütünsel bir planlama anlayışı ile değerlendirilmesi süreçlerinde görev yapan meslektaşlarımızın yaklaşık yüzde 50'sini biz kadınlar oluşturuyoruz. Toplumun her kesiminde olduğu gibi bizler de iş ve toplumsal

yaşamımız kapsamında kadın olarak da mücadele ediyoruz. TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi olarak; kadın meslektaşlarımıza yönelik her türlü ayrımcılık, mobbing ve şiddete karşı birlikte mücadele ediyor, kadın meslektaşlarımızın ve tüm kadınların her alanda, her hakta eşit, adil, onurlu bir yaşam için mücadelesine ortak oluyoruz. Ülkemizin her bölgesinde yaşadığımız ekolojik yıkıma karşı mücadelede kadınların ön planda olması; yaşamı, doğayı, yaşam hakkını savunması gücümüz, birlikteliğimiz, daha iyi yarımlar için inancımızın ortak olduğunu gösteriyor. Çalışmalarımızı üyelerimizden aldığımız güç ve destekle yürütmeye, daha sağlıklı bir çevrede, sürdürülebilir bir yaşam ve gelecek için kamu ve toplum yararı doğrultusunda çalışmaya devam edeceğiz.

'SIRF KADIN OLDUĞUMUZ İÇİN...'

Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Başkanı Mehlika Koç: Biz kadın mühendisler çoğunluğun erkek olduğu meslekleri icra ederken; sırf kadın olduğumuz, sırf çocuk doğurduğumuz için işsiz bırakıldık. Bu nedenle mühendis, mimar, şehir plancısı olarak eril zihniyetteki gerek erkek mühendis gerekse kadın mühendis arkadaşlarımıza toplumsal cinsiyet eşitliğini aşılacak ve kadın mühendis arkadaşlarımızla daha da çok örgütlenmek için mücadele ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz. Kadınların, LGBTİ+ bireylerin meslek örgütümüz içerisinde daha etkin ve aktif roller üstlenmesini ve bu bağlamda gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılarak bir an önce uygulamaya geçilmesine mücadele ediyoruz.

'ERİL ANLAYIŞ YIKILACAK'

Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Özge Bingöl: Bizler toplumun erkeklere uygun gördüğü bir meslek olan mühendisliği, eşit olmadığımız koşullarda yapmaya çalışıyoruz. Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, matematik yoğun ve ağır iş odaklı olması sebebiyle toplum tarafından erkekle-

re daha uygun görülmekte ve daha çok erkeklerce tercih edilmektedir. Şüphesiz ki biz kadın mühendislerin bu alanda yaşadığı sorunlar toplumdaki kadın sorunlarından ayrı değildir. Çocukluğumuzdan başlayarak, üniversite yaşamımızdan fabrikaya mühendis olarak adım attığımız, yükselip yönetici olarak çalıştığımız zamanlarda dahi kadın olmamızdan dolayı ayrımcılıkla, fiziki yahut psikolojik şiddetle karşı karşıya kalabiliyoruz. Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası Kadın Komisyonu olarak; kadın meslektaşlarımızın cinsiyetinden dolayı uygulanan her türlü olumsuzluğa karşı mücadele etmekte ve dayanışma göstermekteyiz. Toplumumuzda ve mesleğimizde eril anlayışın yıkılması için gerekli tüm sorumlulukları üstlenmeye devam edeceğiz.

'ANNELİK VE İŞ ARASINDA TERCİH YAPIYORUZ!'

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Şebnem Seçkin Uğurlu: Odamız üyesi olan mühendislerin arasında kadın mühendislerin oranı çok uzun zamandır yüzde 10 civarındadır. İlgili bölümleri seçen kadın öğrencilerin de aynı oranda olduğunu görmekteyiz. Bu da ilk mezununu 1925 yılında vermiş olmasına rağmen mesleğimizin hala toplumda "erkeklere özgü" bir meslek olarak değerlendirildiğinin kanıtıdır. Bu algıyı kıran kadın meslektaşlarımız ise hem üniversite öğrenimlerinde hem de meslek hayatlarında kadın olmalarından kaynaklı birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Mesleğimizin bazı uygulama alanlarında kadın meslektaşlar tercih edilmezken, ücretin görece düşük olduğu alanlarda ise birden tercih edilir olduklarını görmekteyiz. Üstelik ülkemizde çocuk sahibi olan ebeveynlere verilen ücretli doğum izinlerinin yetersizliği nedeniyle anne olan meslektaşlarımız zaman zaman annelikle çalışma hayatları arasında tercih yapmak zorunda bırakılmaktadır. Seçtiğimiz meslek nedeniyle yaşamak zorunda kaldıklarımızın da bilinciyle, Türkiye'deki feminist mücadelede kadın elektrik mühendisleri olarak yer almaya devam edeceğiz.

“Niçin kadınlar boşanmak istediği ya da kendi hayatları hakkında karar almak istedikleri bahanesiyle öldürüldü? Neden boşanmalar kolaylaştırılmıyor? Niçin ateşli silahlara ulaşım bu kadar kolay?”

Halenur Güneş

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu
Kadın Meclisleri Üyesi

Kadınlar yaşam hakları için sessiz kalmıyor

Her gün kadınlar, kendi hayatları hakkında kararlar almak isterken şiddete uğruyor ve öldürülüyor. Kadınlar; kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri, şüpheli kadın ölümleri karşısında sessiz kalmıyor. Sokaklarda eylemlerle, adliyelerde müdahil olarak kadına biçilen toplumsal cinsiyet rollerini yerine getirmede için şiddete uğrayan veya öldürülen kadın arkadaşları için mücadele ediyor.

Kadın Cinayeti kavramının bugün Türkiye’de gündem olması, bu geçtiğimiz on yıl içerisinde Türkiye’de kadın hareketi sayesinde olabilmıştır. Çünkü baktığımız zaman bundan on yıl öncesine kadar kadın cinayeti kavramı resmi olarak tanınmıyordu bile. 2002’de Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin “Kadınların Şiddete Karşı Korunması”na ilişkin bulunduğu tavsiye kararı ile 2011’de “İstanbul Sözleşmesi” olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi” İstanbul’da imzaya açıldı. Bu sözleşmeyi de onaylayan ilk ülke Türkiye oldu. Bu sözleşmenin imzalanması, Türkiye’deki kadın hareketinin mücadelesi sonucunda elde edildi.

İstanbul Sözleşmesi'ne göre kadına yönelik şiddetin verilerini toplamak, analiz etmekle devlet sorumlu iken, devlet herhangi bir kadın cinayeti verisi açıklamadığı için, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu 2010'dan beri kadın cinayetlerinin verilerini tutuyor. İçişleri Bakanlığı ise yalnızca 2 yıldır kadın cinayetleri verilerini açıklıyor. İstanbul Sözleşmesinden sonra yaşanan en önemli gelişmelerden biri de 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanundur. 6284 sayılı kanun bizlerin, yani sokaklarda, adliyelerde mücadele eden, kadın cinayeti karşısında susmayan kadınların baskıları sonucu 2012 yılında yürürlüğe girdi. Baktığımız zaman aslında hem İstanbul Sözleşmesi hem de 6284 sayılı kanun gerçekten Türkiye'deki kadın hareketinin çok önemli birer kazanımları. Özellikle İstanbul Sözleşmesi etkin uygulandığı takdirde toplumsal cinsiyet rollerinden doğan eşitsizliğin her alanda kökünün kazınmasını sağlayabilecek nitelikte. Toplumsal cinsiyet rollerinden doğan eşitsizliğin her alanda kökünün kazınması gerekiyor, çünkü kadınlar her alanda evlerinde, iş yerlerinde, sokakta, medyada kendi haklarını aradıkları için şiddete maruz kalıyorlar.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu her ay bir rapor yayınlıyor. Bu raporda o ay kaç kadının; kim tarafından, ne şekilde, nerede öldürüldüğünü ya da şüpheli bir şekilde ölü bulunduğunun bilgilerine yer veriyor. Bu raporlardaki verilere baktığımız zaman, kadınların en çok yakınları tarafından evli olduğu erkek, eskiden evli olduğu erkek, oğlu ya da akrabası ve kendi evlerinde öldürüldüğünü çok net bir şekilde görebiliyoruz. Ve aslında biz bu raporlarda kadınların kendi hayatları hakkında karar almak istedikleri için öldürüldüğünü net bir şekilde görebiliyoruz.

Aydın'dan Merve Kotan, 19 yaşındaydı ve birlikte olduğu erkek tarafından ateşli silahla öldürüldü. İzmir'den Sibel Karakoç, ailenin namusunu temizlemek bahanesiyle yeğeni tarafından azmettirilerek öldürüldü. Zülal Tütüncü, Ege Üniversitesinde öğrenciydi, birlikte olduğu erkek tarafından kılıçla öldürüldü. Büşra Yabaşkul, boşanmış olduğu erkek tarafından sokak ortasında öldürüldü. Fatma Tüfenkçi, boşanmış olduğu erkek tarafından 30 yerinden bıçaklandı. Ayca Beysülen, boşanmak istediği erkek tarafından 44 yerinden bıçaklandı. Emine Yalçın, boşanma aşamasında olduğu erkek tarafından 9 yerinden bıçaklandı. İzmir'de her birinin hikayesini tek tek ya kendilerinden ya da ailelerinden dinlediğimiz kadınlar... Her biri için gerek sokaklarda gerek adliyelerde adalet mücadelesi verdiğimiz kadınlar... Her birinin adını, her birinin hikayesini biz yıllarca verdiğimiz mücadele sonucunda elde ettiğimiz haklarımız sayesinde bilebiliyoruz ve soruyoruz: "Niçin bu kadınlar boşanmak istediği için ya da kendi hayatları hakkında karar almak istedikleri bahanesiyle öldürüldü? Neden boşanmalar kolaylaştırılmıyor? Niçin ateşli silahlara ulaşım bu kadar kolay?"

2020 yılında 300 kadın öldürüldü, 171 kadın şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Cansu Karıcı, 26 yaşındaydı. Evinde şüpheli bir şekilde asılı halde bulundu. Aleyna Çakır, 21 yaşındaydı. Evinde boğazına dolanmış bir ipele şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Cansu ve Aleyna şüpheli bir şekilde evinde bulunan 171 kadından yalnızca iki tanesi. Şüpheli bir şekilde ölü bulunan 171 kadın arkadaşımızın her biri için şunu söylüyoruz: "Şüpheli kadın ölümleri bir an önce aydınlatılmalı. Kadının ölümlerinde şüpheli bulunan kişiler yargı sürecine derhal dahil olmalı."

Hem kadın cinayetlerinin hem kadına yönelik şiddetin hem de şüpheli kadın ölümlerinin önüne geçebilmek, İstanbul Sözleşmesinin her alanda etkin bir şekilde uygulanmasıyla mümkün. İstanbul Sözleşmesini tartışmaya açarak, yasaları etkin bir şekilde uygulamayarak, kadına yönelik nefret söylemi içeren politikalar üretmek hem kadın cinayetlerinin hem kadına yönelik şiddetin hem de şüpheli kadın ölümlerinin önüne geçemezsiniz!

8 Mart Dünya Kadınlar Gününe doğru ilerlediğimiz bu zamanlarda, on yıl öncesine baktığımız zaman aslında çok fazla değişiklik olduğunu görüyoruz. Kadınlar artık susmuyor dedik, evet susmuyorlar. Aynı zamanda başka kadınların kendi haklarından haberdar olmalarını da sağlıyorlar. Gerek adliyelerde takip ettikleri davalarla, sokaklarda eylem yaparak, gerek mahallelerinde komşusu olan kadınları hakları konusunda bilgilendirerek. Kadına yönelik şiddete karşı mücadeleyi daha da büyütüyorlar. 8 Mart bu konuda çok önemli bir tarih. 1857'de Amerika'da bir tekstil fabrikasında çalışan ve haklarını aradıkları için alevler arasında bırakılan işçi kadınların öldürüldüğü gün 8 Mart. Baktığımız zaman 1857'den günümüze kadar çok fazla şey değişti. Alevler içerisinde öldürülen kadınlar tüm dünyada kadın mücadelesini daha çok alevlendirdi. Erkek egemenliği kadınları evlerinde, okullarında, işyerlerinde baskıladıkça kadınlar daha çok mücadele etti. Emine Bulut, Pınar Gültekin ve yüzlerce kadın öldürüldü. Kadınlar bütün öldürülen kadınlar için, adliye salonlarından doldu taşı. Ayşegül Terzi şort giydiği için şiddete uğradı, kadınlar bütün şiddete uğrayan kadınlar için sokaklara döküldü. Kadınlar artık sessiz kalmıyor, yaşam hakları için, eşit bir yaşam için mücadele ediyor. Ve kadınlar, 'Asla Yalnız Yürümecek'.

Future is female

Tuba Torun

*CHP YDK üyesi
İnsan hakları savunucusu*

Dünyadaki her şey -insanlar ne kadar zorlansa da- eşitliğe doğru akar, akmakta. Hatta daha ötesi; gelecek kadınların verdiği mücadeleyle şekillenecek.

Gelecek kadındır

Hem dünyada hem Türkiye’de kadın hareketinin yükseldiğini, giderek güçlendiğini sanırım gözlemlemeyen yoktur. ‘Feminizm’ kelimesi artık korkulacak bir şey olmaktan çıktı, hatta 2018 yılının Google’da en çok aranan kelimesi oldu. Kadınlar haklarını artan bir cesaretle ve dayanışmayla aramaya devam ediyorlar. Tarih boyunca daima kazanımlarla ilerlemiş olan kadın mücadelesi, son yıllarda dünyanın en başarılı hak mücadelesi haline geldi diyebiliriz.

Örneğin ABD’de ‘Me Too’ hareketi yükseldi. Yıllarca seri taciz tecavüz suçlarını işlemiş pek saygın erkekler ifşa oldu. Bu hareket Türkiye dâhil dünyanın her yerine sıçradı. Türkiye’de en son Hasan Ali Toptaş’ın ifşası oldukça sarsıcıydı ve ses getirdi. Yine ABD’de cinsiyetçi söylemleri sebebiyle Trump’a tepki olarak organize edilen Woman March, ABD tarihinin en büyük tek günlük protestosuydu. Yalnızca Washington’daki yürüyüşe yaklaşık 500 bin kişi katıldı. Dünya çapında tahminen 673 yürüyüş düzenlendi. Kampanyanın büyüklüğünün varın siz düşünün.

Şili’de, 25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü’nde kadınlar; tecavüzleri, istismarı ve şiddetin her türüsünü protesto etmek için ‘Las Tesis’ performansını gerçekleştirdiler. Performans, dünya tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı ve takip edildi. Devamında dünyanın her yerine sıçradı. Bir tek Türkiye’de bu performansı gerçekleştiren kadınlar gözaltına alındı. Davası halen devam ediyor.

Polonya'da, Anayasa Mahkemesi'nin kürtaj koşullarını daha da ağırlaştıran bir kararı üzerine kadınlar sokağa döküldü, yüz binlerce kadın günlerce kürtaj yasağını protesto etti. Bunun üzerine, Polonya Devleti kararı askıya almak zorunda kaldı. Hoş, bir süre sonra bu karar yine de yürürlüğe sokuldu ama tüm dünya kadınların gücüne şahit olmuş oldu bu süreçte. Kadınlar Polonya'da protestolara devam ediyor.

Suudi Arabistan'da 2018 yılında kadınlar artık araba kullanma haklarını aldılar. Devamında başkaca kazanımları da oldu; veli izni olmadan pasaport alabilme, evli kadının ikamet yerinin eşinin yeri olduğu yönündeki yasa kaldırıldı, kadınlara doğum, evlilik ve boşanmaların tescili, resmi aile belgeleri çıkarabilme imkanı verildi, daha önce sadece erkeklere ya da eşini kaybeden kadınlara verilen 'aile reisi' statüsünün isteyen tüm kadınlara tanınmasına olanak sağlandı, çalışma hakkının, cinsiyet, engellilik durumu ya da yaş ayrımı yapılmaksızın herkesi kapsaması kararlaştırıldı, emeklilik yaşı ise kadın ve erkeklerde eşitlenerek 58 olarak belirlendi.

Dünyada kadın lider sayısı arttı. Artmasının yanı sıra, en başarılı siyasi liderler arasında kadınlar başı çekmeye başladı.

Kadın mücadelesinin dünyada ne derece yayılıp güçlendiğine ilişkin yalnızca birkaç örnek bunlar. Çok daha fazlası var ve olacak da.

Elbette, fiziki bir kanun olarak burada da etki-tepki söz konusu. Kadınlar güçlendikçe, eşitliğe doğru yol aldıkça erkeklik krizi de tırmanıyor. Erkeklik krizi; yani, insanlar eşitlendikçe, erkeklerin "Eyvah! Gücümüzü kaybediyoruz!" paniği. Tam da bu panikten, son derece 'erkek', popülist, ırkçı ve kapitalist dünya liderlerimiz var bizim! Ey iktidar, sen nelere kadirsin! Trump bunlardan biriydi

örneğin. Kadınların da büyük etkisiyle, artık lider değil. Aksine, insan haklarına ilişkin daha ilerici söylemleri olan Biden kazandı başkanlık seçimlerini. Bu tüm dünya açısından iyiye alamet. Darısı diğer otokratların başına.

Türkiye'de de gidişat farklı değil malum. Artık, bu mücadeleyle hiç ilgisi olmayan, hatta karşısında duran insanlar bile gayet iyi biliyor ki kadınlar çok güçlü. Bilhassa Özgecan cinayetinden sonra kolektif kadın mücadelesi daha örgütlü, kapsayıcı ve etkin çalışmalar yapmaya başladı. Yasal olarak da 2011 yılında imzalanan İstanbul Sözleşmesi ve bu sözleşme doğrultusunda düzenlenerek iç hukuka uyarlanan 6284 Sayılı Yasa, şiddeti önlemek ve kadınları korumak adına atılan önemli adımlardı. Gelin görün ki her ikisi de etkin şekilde uygulanmadı, uygulanmıyor. Ve hatta bu etki-tepki meselesi gereği, güçlenen kadın hareketini bastırmak ve kadını ikincil konumda tutabilmek adına İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması ve 6284 Sayılı Yasa'nın 'Yuva Yıkan Yasa' diye yaftalanması gibi tartışmalar gündeme getiriliyor.

2015 yılında TBMM'de kısaca 'Boşanma Komisyonu' diye adlandırdığımız, artan boşanmalara çözüm üretmek amacıyla kurulmuş bir komisyon vardı. Bu komisyon, 2016 yılında bir rapor verdi. Bu raporda; müftülük yasası, aile arabuluculuğu, nafakanın sınırlandırılması, kadının beyanı esastır ilkesinin kaldırılması gerekliliği, mağdur çocukla evlenme halinde istismar failine af gibi kadınların kazanılmış haklarına saldırı niteliğinde bir dizi yasa önerisi vardı. Bir kısmını tüm tepkilere rağmen geçirdiler, bir kısmını ise yapamadılar. Örneğin, 2016 yılında istismar affı önerisine verilen tepkileri düşünün. Öneriyi geri çekmek zorunda kaldılar. Aynı şekilde geçtiğimiz yıl tekrar gündeme getirmişlerdi, yine geri çekmek zorunda kaldılar. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme tartışmaları da öyle. Nafaka da uzunca süredir ertelenip duruyor. Tüm bunlarda, örgütlü kadın hareketinin etkisi çok büyük.

İşin bir de yargı kısmı var. 'Sosyal medya adaleti' diye bir şey çıktı biliyorsunuz. 'Sosyal medya adaleti' diye bir şey yoktur oysaki; sosyal medyada adalet arayışı vardır. Yasalar öylesine etkin uygulanmıyor ki kadınlar sosyal medya üzerinden çare aramaya başladılar. Şiddete maruz bırakılan kadınlar, ölmek için, faillerinin yakalanması için, etkin ceza almaları için, hukuki başvurularıyla ilgilenilmesi için ve daha birçok zorunluluktan kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar. Buna ön ayak olan, kampanyalar düzenleyen ise kadın örgütleri elbette. Ve etkililer de. Kadın örgütleri, kadına yönelik şiddet davalarına müdahil oluyor, duruşma salonlarını zapt tutuyor, eylemler yapıyor ve hatta kadının insan haklarına ilişkin hukukun gelişmesine katkıda bulunuyorlar. Gönül isterdi ki adaletin tecelli etmesi için sosyal medyaya gerek olmasın, duruşma salonları zapt tutulmasın; fakat erkek ve aksak yargı, bu çabalara sebebiyet veriyor. Bu çabaların sonuç vermesi, Türkiye'de kadın hareketinin etkinliği ve güçlenmesi, kendisi gibi düşünmeyen herkesi siyasi bekasına tehlike olarak gören ve kutuplaştırmayı ana yöntem olarak benimsemiş olan siyasi iktidarın gözünden kaçmıyor elbette. Sık sık feministleri de terörize eden söylemlerden geri durmuyorlar.

Türkiye'de tüm bu çabalar bir gereklilik mi? Evet. Fakat başka türlü de mümkündü. "Beni öldürme, indirim verme, etkin koruma sağla, şortuma karışma" gibi demokratik bir ülke için neredeyse ilkel denebilecek dertlerle uğraşmak yerine çok daha ileri ve detay sorunlara odaklanmak isterdik. Örneğin; mecliste kadın oranı niçin yüzde 50 değil de yüzde 40 veya regl günlerinde tatil kampanyalarına kafa yorabilirdik. 2021 yılında, öyle olması gerekirdi. Olamadı.

Olmaması olmayacağı anlamına gelmez elbette. Belki umulandan daha geç olur ama muhakkak olur. Yazının başında dediğimiz gibi, kadın hareketi tarih boyunca daima kazanımlarla ilerlemiş, hiç geriye gitmemiş. Bu mücadelenin ruhunda var bu, aksi mümkün değil. Dünyadaki her şey -insanlar ne kadar zorlansa da- eşitliğe doğru akar, akmakta. Hatta daha ötesi; gelecek kadınların verdiği mücadeleyle şekillenecek. Erkek, kapitalist, ırkçı, beyaz, heteroseksüel, doğayı talan eden hegemonyanın karşısında yine kadınlar duracak ve dünya daha güzel bir yer olacak.

"Future is female" diye boşuna demiyorlar. Yeter ki, umudumuzu yitirmeyelim, mücadeleyi bırakmayalım ve büyütme ve devam edelim.

İzmirlilerin güleryüzlü, yardımsever ve içten oluşunu seviyorum

İzmir'i yönetseydim eğer depreme dayanıksız binaları acilen yıkardım

35
soruda

Ayşe
Tunaboğlu

1 Kendinizi huzurlu hissettiğiniz bir yer söyler misiniz?

Evim... Herkesten uzak, sessiz ve sakin vakit geçirmek dinlendiriyor beni.

2 Sevdiğiniz birini Ege'de ağrlayacak olsanız nereye götürürdünüz?

Ayorgi geliyor aklıma.

3 İzmir'in en sevdiğiniz özelliği nedir?

İnsanlarının güler yüzlü, yardımsever ve içten oluşu.

4 İzmir'in en sevmediğiniz özelliği nedir?

İzmir'in sevmediğim özelliği pek yok.

5 İlham aldığınız kimse var mı?

Usta oyuncularımızdan Yıldız Kenter, Işık Yenersu diyebilirim.

6 Favori sanatçınız kim?

Zuhal Olcay

7 Hatırladığınız en kötü anınız nedir?

Babamın vefatını öğrendiğim gün, Ankara'da çocuk oyununda oynama zorunda kalışım.

8 Defalarca izleyebileceğiniz film var mı?

Almodovar'ın Üç Renk (Kırmızı, Beyaz, Mavi) üçlemesi.

9 En son hangi kitabı okudunuz?

Birkaç kitap bir arada okurum. Son dönemlerde biraz spiritüel kitaplar okuyorum. Bir tanesini söylemem gerekirse; Joe Dispenza'nın 'Kendiniz Olma Alışkanlığını Kırma' başucu kitabım.

10 Hayvan besliyor musunuz?

Yıllarca kedi ve köpek dostlarım oldu. En son kedimi kaybettikten sonra çok üzül-düm, şu anda herhangi bir pet almaya cesaret edemiyorum.

11 Uzun romanlar mı kısa öyküler mi?

Kısa öyküler.

12 Köşe yazılarını takip ediyor musunuz?

Olabildiğince. Yılmaz Özdil'i özellikle hemen her gün diyebilirim.

13 Kötü bir özelliğinizi söyler misiniz?

Hayatta çok fazla aceleci olmak, ama sabretmek üzerine de çalışıyorum.

14 Parasız kaldığınız oldu mu?

Zaman zaman oldu tabii ki.

15 Başınız hiç kanunlarla belaya girdi mi?

Hayır.

16 Okulu sever miydiniz?

Tabii ki, çok severdim.

17 Bağımlılıklarınız var mı?

Maalesef sigara.

18 En sevdiğiniz yemek nedir?

Manti.

19 En büyük korkunuz nedir?

İftiraya uğramak.

20 Gün içerisinde en çok neye zaman ayırıyorsunuz?

Eğer çalışıyorsam zamanımın çok büyük bir bölümü sette; çalışmıyorsam yürüyerek, bisiklete binerek ve bolca müzik dinleyerek vakit geçiriyorum.

21 Takip ettiğiniz dergiler-gazeteler var mı?

'Yeni Tiyatro' dergisinin abonesisim. Ayrıca 'Tiyatro' diye bir dergi daha var, sürekli olarak alıyorum. Gazetelerden de, yeni çıkan haftalık 'Oksijen' gazetesini takip etmeye başladım.

22 Takip ettiğiniz twitter fenomenleri, facebook hesapları var mı?

Sosyal medyada, popüler kültüre ait olan fenomenleri takip etmiyorum. Fakat aynı dünya görüşüne sahip olduğum, aynı dili konuştuğum fenomenleri de kaçırmamaya özen gösteriyorum.

23 Başka bir çağda dünyaya gelme şansınız olsaydı ne seçim yapardınız?

İnsanın duygularını, hayal gücünü ve insanı düzeltmenin, toplumu düzeltmekle olabileceğini savunan, romantizm çağı olan 18'inci yüzyılda yaşamak isterdim.

24 Dünyadan ümidiniz var mı?

Kesinlikle var! Ancak bunun için her bir bireyin şunu fark etmesi gerekiyor; doğada yaşayan tek canlı türü insan değildir. İnsan; doğanın içinde, birbirine ihtiyaç duyan birçok canlı varlıktan sadece biri. Yani bu zincirdeki sadece bir halkadır. Hepimizin bunu öğrenip ona göre yaşamamız gerekiyor, ki pandeminin bana göre en büyük öğretisi budur.

25 Memleket nasıl kurtulur?

Büyük kurtarıcımız, Mustafa Kemal Atatürk'ün 98 yıl önce kurduğu 'Cumhuriyet' ilkeleri ve devrimleri yolundaki, çağdaş fikirleri ve mücadelesi ile... Fabrika ayarlarımıza dönerek yani.

26 Dünyayı yönetseydiniz ilk neyi değiştirdiniz?

Dünyayı değiştirmeyi isteseydim; savaşları bitirir, barışı getirirdim.

27 İzmir'i yönetseydiniz ilk neyi değiştirdiniz?

İzmir'i yönetseydim eğer; depreme dayanıksız binaları acilen yıkar, yenden yapılandırmaya öncelik tanırdım.

28 Tam 35 mi, 35 buçuk mu?

İzmirli olan bilir: Tam 35.

29 Yüklü miktarda kaybolmuş para bulsanız ne yaparsınız?

Önce sahibini arardım. Bulamazsam eğer bana gerektiği kadarını kendime ayırır, geri kalanını da yardıma muhtaç insanlara dağıtırdım.

30 Şanslı mısınız yoksa şanssız mı?

Kesinlikle şanslıyım. Çünkü çok sevdiğim mesleğimi yapıyorum.

31 En beğendiğiniz fotoğrafınız hangisi?

2010 yılından 2011'e geçeceğimiz yılbaşı günü, oğlumla birlikte, yeni taşındığımız evimizde çektiğimiz bir fotoğraf benim için çok özel. İkimiz de dolu dolu gülmüştük.

32 Bizimle bir çocukluk fotoğrafınızı paylaşmısınız?

-

33 En sevdiğiniz kelime?

'Merhaba'

34 En nefret ettiğiniz kelime?

'Bakarız'

35 Yaşamınızdaki son sözünüz bu olacak olsa, ne demek isterdiniz?

Hayat öğretilerden ibaret diye düşünüyorum. Son sözüm şu olurdu; "Dersimi aldım. Kendime göre sınıfımı geçtim ama yeni bir öğreti için her an geri dönebilirim" © Tekamül...

'Toplumsal cinsiyet eşitliği bakışıyla hizmet üretiyoruz'

GİZEM TABAN

İzmir Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Grup Sözcüsü Avukat Nilay Kökkılınç, İBB'nin kadına bakış açısını ve komisyon olarak yaptıkları çalışmalarını anlattı. Kökkılınç kadınlarla ilgili kanun maddelerinde revize ihtiyaç olduğunu vurgularken toplumsal cinsiyet eşitliği noktasında eğitimler verilmesi gerektiğini de söyledi. Kökkılınç ayrıca, siyasetçilerin kadına yönelik söylemler konusunda daha dikkatli ve özenli davranması gerektiğini kaydetti.

'EŞİT YAŞAMI DESTEKLİYORUZ'

İBB'nin hem yönetici kadrosu hem istihdam noktasında kadını önceleyen politikalar uyguladığını belirten CHP'li Kökkılınç, Büyükşehir'in stratejik planında da kadınlara yönelik çalışmalara ağırlık verildiğini söyledi. Kökkılınç, Büyükşehir'in kentteki kadınlarla ilgili çalışmalarında da STK'lar ve meslek odalarıyla iş birliği içerisinde hareket ettiğini belirtti. İzmir'in, Birleşmiş Milletler'in (BM) 'Kadın Dostu Kent' unvanına sahip olduğuna dikkat çeken Kökkılınç, "İzmir Büyükşehir Belediyemiz, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin 5'inci maddesinde yer alan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği başlığı doğrultusunda hizmet üretmeye gayret ediyor. Büyükşehir, insan hakları kapsamında ihtiyaçlara cevap verme noktasında insanın özgürleştirilmesi, mutluluğu, saygınlığı ve şiddetten korunması anlamında herkese açık hizmet üretir. Partimizin ve belediyemizin hizmet politikası; din, dil, ırk, etnik köken gibi hiçbir ayırım yapmaksızın herkese hizmet üretmektir. Kadın ve erkek eşitliğini dengeleyecek, adaletli yaşamı destekleyecek, müşterek/müşterek olmayan toplum içerisindeki yaşam koşullarını iyileştirecek çalışmalar bizim bakış açımızı oluşturuyor" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışıyla hizmet üretmeye çalıştığını belirten İBB Meclisi CHP Grup Sözcüsü Av. Kökkılınç, "Büyükşehir; insanın özgürleştirilmesi, mutluluğu, saygınlığı ve şiddetten korunması anlamında herkese açık hizmet üretir" dedi.

KADINLARA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu olarak kadınlara yönelik hayata geçirdikleri çalışmalarını anlatan Kökkılınç şunları söyledi: "Yaklaşık 2 yıldır görev yapıyoruz ve CHP'li bir belediyeyiz. Dolayısıyla sosyal demokrasi-den gelen bir bakış açımız var. Kadın haklarına, insan hakları kapsamında bakıyoruz. Görev yaptığımız süre boyunca komisyon olarak 25'e yakın karar aldık. İlk yaptığımız çalışmalardan biri kamu spotlarıydı. Kız çocuklarının desteklenmesi, kadınların güçlendirilmesi konusunda çalışmalar yaptık, eğitimler verdik. Kamu spotlarıyla farkındalık oluşturmak için çalışmalar yaptık. İzmir'de müthiş bir kadın dayanışması var. İzmir'in nüfusunun yarısı kadın ve kadın alanında çalışan çok sayıda STK ve meslek odası var. Dolayısıyla onlarla çalışmak bizi güçlendiriyor. Örneğin, İzmir Barosu'yla yaptığımız protokol neticesinde şiddet görmüş kadınlara ücretsiz hukuki destek sağlanıyor. Evlilik öncesi eğitimlerle ilgili derneklerle çalışmamız var.

BM Genel Kurulu'nun şiddetle mücadelede farkındalık amacıyla turuncu rengin seçilmesi kararı vardı. Bunun üzerine komisyonumuzun verdiği önerge doğrultusunda Peyzaj Mimarlar Odası ile bir protokol yaptık. Şiddet sebebiyle yaşamını yitiren kadınları anmak ve şiddetle mücadelede farkındalık yaratmak için turuncu bahçeler oluşturacağız. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Turuncu Dernek gibi birçok dernekle kadına yönelik çalışmalar ve kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda protokoller yaptık. Kent Kadın Müzesini kuruyoruz, kadınların mücadelesini yansıtan uluslararası standartlarda bir müze olacak. İkinci sığınma evimizin inşasını bitirdik. Anahtar Kadın Çalışmaları Bütüncül Hizmet Merkezi adı altında yepyeni bir model oluşturduk. Burada kadın çalışmalarına yönelik her ihtiyacı karşılayacak alanlar yarattık. Toplu ulaşım araçlarımızda kadın istihdamına önem veriyoruz, kadın şoförler, kadın kapitanlar istihdam ediyoruz. Türkiye'ye örnek bir çalışma oldu. İzmir Yıldızı çalışmamız var; kız çocuklarına destek veren, kadınların güçlendirilmesi noktasında kamuyla ortak projeler yürüten, kadın istihdamını sağlayan işletme sahibi veya vatandaşlara belli kriterler doğrultusunda İzmir Yıldızı vererek onları onurlandırmak, teşvik etmek ve kente tanıtmak istiyoruz.

*İzmir Büyükşehir
Belediye (İBB) Meclisi
Toplumsal Cinsiyet
Eşitliği Komisyonu
Başkanı ve Cumhuriyet
Halk Partisi (CHP)
Grup Sözcüsü
Avukat Nilay Kökkılınç*

Uluslararası Karikatür Yarışması düzenledik, BM'den sonra böyle bir yarışma düzenleyen ilk kent olduk. Uluslararası alanda çok ilgi gördü, bin 600'den fazla eser geldi. Bu karikatürlerin telif haklarını aldık. Bunları kentin her yerinde kamu spotları şeklinde, toplumsal mesajlarla birlikte kent halkına sunacağız. Kadın girişimcileri desteklemek noktasında kadınlara mikro kredi sağlama konusunda çalışıyoruz. Barınma evleri konusunda projelerimiz var."

'KANUN REVİZE EDİLMELİ'

Kadına yönelik özellikle Medeni Hukuk ve Aile Hukuku'nda kişi hak ve özgürlükleri hususunda çalışmalar yapılması gerektiğini söyleyen Kökkılınç, "Medeni Kanun'un tekrardan incelenip revize edilmesi ve kadınlarla ilgili maddelerin yeniden değerlendirilmesi gerekir. Örneğin, kadın ve erkek birlikte bir evde yaşarken boşanıyor, kadın aynı evde kalmaya devam ediyor, sonra erkek kadını müdahalenin meni dediğimiz bir dava yoluyla evden çıkarabiliyor, çıkardığı zamanda o noktada kadın yüksek noktada yargı giderleri ile karşı karşıya kalıyor. Yasaların, bu tür davalarda kadınları mahkemelerde hak aramaktan vazgeçirmeyecek noktada olması lazım. Çözmemiz gereken çok fazla sorun var, bunların yasal düzlemde çözülmesi lazım. Kadının hem aile içinde hem aile dışında bir yeri var, kadın başlı başına bir varlık. Bunları erkeklerin kabul edebileceği noktada bir yasal düzleme ihtiyaç var. Şiddet konusunda caydırıcı ve önleyici cezalar olmalı. Sadece yasa yazmak veya revize etmek de değil, uygulanabilir yasalar oluşturulmalı" dedi.

'SİYASETÇİLER DİKKAT ETMELİ'

Siyasetçilerin kadınlara yönelik söylemleri ve diline dikkat etmesi gerektiğini vurgulayan Kökkılınç, "Özellikle cinsel şiddet konusunda, örneğin 'Kadının o saatte orada ne işi varmış?' deniliyor. Bazı yargı kararlarına bu bakış açısının yansıdığını görüyoruz. Kadının her saatte her yerde her işi olabilir. Bu bakış açısını görmemiz gerekiyor. Kadının güven ortamı içerisinde yaşamasını sağlayacak alan yaratılmalı ve buna yönelik yasal tedbirler alınmalı. Ne olursa olsun, ne giyerse giysin, ne söylerse söylesin, kadının istemediği bir şeyi yapmak zorunda bırakılmaması gerektiğini öncelikle siyasetçilerin görmesi gerekiyor" diye konuştu.

'MÜFREDATTA YER ALMALI'

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda topluma eğitim verilmesi gerektiğini belirten Kökkılınç, "Özellikle çocukların, okullarda toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını öğrenerek yetişmesi gerekiyor. Her şey matematik, coğrafya değil. Kadın ve erkeğin eşit olduğu, birbirine saygı ile yaklaşması ve müşterek alan içerisinde sorumluluklarını paylaşması gerektiği noktasında eğitim verilmeli. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin, anaokulundan itibaren okul müfredatlarında mutlaka yer alması gerekir" açıklamalarında bulundu.

'Kadın mücadelesi, sınıf mücadelesinden ayrı görülemez'

“Baroların varlığı,
kadın mücadelesini
de güçlendiriyor.
Tüm hak alanlarında
olduğu gibi...”

ÖZLEM KARA

Kadınlar, bir yandan 'erkek işi' olarak görülen meslekleri başarıyla sürdürüp cinsiyetçi tabuları yıkarırken öte yandan yönetici olarak da nasıl başarılı olunacağını herkese gösteriyor. Elinizde tuttuğunuz 8 Mart sayımıza özel, kendi alanlarında başarıyla yöneticilik yapan kadınlarla konuştuk; kadın hareketine bakış açılarını ve çalışmalarını sorduk

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) İzmir Şube Yönetimi
Kadın Sekreteri Hülya Ulaşoğlu

İzmir Barosu Genel Sekreteri
Perihan Çağrışım Kayadelen

'ADALETE ERİŞİMİ HIZLANDIRIYORUZ'

İzmir Barosu Genel Sekreteri Perihan Çağrışım Kayadelen, 'Kadın Hakları ve Hukuk Araştırma Merkezi'nde; şiddete uğrayan kadınların koruma talepleri doğrultusunda dilekçe ve suç duyurusu işlemlerini, boşanma davalarında ise avukat yardımlarından faydalanmalarını sağladıklarını belirtti. Kayadelen, şiddete uğrayan her kadının ihtiyacı doğrultusunda gerekli koordinasyonları sağlayıp kadınların ihtiyaç duyduğu bütün desteği ellerinden geldiğince sağladıklarını dile getirdi. Kadın hakları açısından baroların önemine değinen Kayadelen, "Baroların örgütlü gücü, yargı unsuru üzerinde hem kadına yönelik şiddette hem de kadına yönelik cinayetlerde önemli bir faktör.

Kadın mücadelesinin yanında baroların var olması, bu mücadeleyi her zaman güçlendiren bir şey. Tüm hak alanlarında olduğu gibi..." ifadelerini kullandı. İBB ve İzmir Barosu arasında

imzalanan 'İzmir İnsan Haklarının Başkenti' protokolünde, kadın hakları için

yapılacak çalışmalardan da bahseden Kayadelen, kadınların adalete erişiminin daha da hızlandırılması için adli yardım prosedürü uygulamasında belediyelerle iş birliği yapılması ve daha fazla kadının avukat desteğinden yararlanmasını projeleri olduğunu söyledi. Kadınlara hukuksal haklarını anlatmanın da proje kapsamında

olduğunu dile getiren Kayadelen, en temel amaçlarının ise belediye iş birliğiyle 'kadın dostu bir kent' yaratmak olduğunu ifade etti.

Tüm Bel-Sen
İzmir 1 Nolu Şube
Kadın Sekreteri
Sema Uzun Güneş

'GEBE SAĞLIKÇILAR DÜŞÜK YAPTI!'

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) İzmir Şube Yönetimi Kadın Sekreteri Hülya Ulaşoğlu, pandemi günlerinde kadın sağlık çalışanlarının yaşadığı zorluklar hakkında önemli açıklamalar yaptı.

Tarif edilemez bir huzursuzluk yaşadıklarını belirten Ulaşoğlu, "Kadın sağlık çalışanlarında eve virüs getirme ve sevdiklerinden ayrı kalma korkusu var. Okulların ve kreşlerin kapatılmasıyla herkes evinde çocuğuyla bu günleri atlatırken, bir işçiler bir de sağlıkçılar ateşin ortasında kaldı" diye konuştu. Ulaşoğlu, gebe sağlık çalışanlarının yaşadığı stres sonucu düşük yaptıklarını belirterek "Bunun hesabını kim verecek?" diye sordu. Öte yandan gebe kamu çalışanlarının idari izinli sayıldığını hatırlatan Ulaşoğlu, gebe sağlıkçıların ise virüslü havayı solumak zorunda bırakıldığını anlattı. Kadın sağlıkçıların, emek sömürsünü derinden hissettiğini belirten Ulaşoğlu, "Kadın mücadelesi sınıf mücadelesinden ayrı görülmez" dedi.

İzmir Kent
Konseyi Başkanı
Seniye Nazik Işık

sonucu düşük yaptıklarını belirterek "Bunun hesabını kim verecek?" diye sordu. Öte yandan gebe kamu çalışanlarının idari izinli sayıldığını hatırlatan Ulaşoğlu, gebe sağlıkçıların ise virüslü havayı solumak zorunda bırakıldığını anlattı. Kadın sağlıkçıların, emek sömürsünü derinden hissettiğini belirten Ulaşoğlu, "Kadın mücadelesi sınıf mücadelesinden ayrı görülmez" dedi.

sonucu düşük yaptıklarını belirterek "Bunun hesabını kim verecek?" diye sordu. Öte yandan gebe kamu çalışanlarının idari izinli sayıldığını hatırlatan Ulaşoğlu, gebe sağlıkçıların ise virüslü havayı solumak zorunda bırakıldığını anlattı. Kadın sağlıkçıların, emek sömürsünü derinden hissettiğini belirten Ulaşoğlu, "Kadın mücadelesi sınıf mücadelesinden ayrı görülmez" dedi.

Genel İş Sendikası
İzmir 2 No'lu Şube
yöneticisi ve kadın
komisyonu üyesi
Zeynep Zarıçlar

'KADIN VE EŞİTLİK BAKANLIĞI...'

KESK'e bağlı Tüm Bel-Sen İzmir 1 Nolu Şube Kadın Sekreteri Sema Uzun Güneş, Türkiye'de kadın istihdam oranının yüzde 25,31 iken erkek istihdam oranının

74,69 olduğunu hatırlatarak "Türkiye'de kadın istihdamına önem verilmiyor" dedi. Güvencesiz ve esnek çalışma koşullarının en fazla kadınları mağdur ettiğini belirten Güneş, kadın emeğinin sömürsünün artışı karşısında Kadın ve Eşitlik Bakanlığının kurulması, çalışma yürüten tüm yasa ve düzenlemelerin kadın bakış açısı ile yapılması gerektiğini dile getirdi. Güneş, ayrıca KESK'in kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz ve mobbinge karşı gerek iş yerlerinde gerekse yaşamın diğer tüm alanlarında mücadeleyi geliştiren bir meslek örgütü olduğunu ifade etti. KESK'in kadın örgütlüğünden de bahseden Güneş, "KESK'in kadın örgütlenmesi kapsamında kadın sekreterlikleri, kadın komisyonları, kadın meclisleri kurulmuştur. Kadın kolları, karar alma süreçlerinde kadınlara da yer açmanın teminatı olmuştur" dedi.

'KADINLARIN AMACI AYNI'

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (DİSK) bağlı Genel İş Sendikası İzmir 2 No'lu Şube yöneticisi ve kadın komisyonu üyesi Zeynep Zarıçlar, DİSK Genel Başkanının kadın olmasının DİSK'in kadınlara bakış açısını ortaya koyduğunu belirtti. Geçmiş dönemlerde belediyelerin 'kadınlar her işi yapamaz mantığı' ile ilerlediğini ve bu yüzden belediyelerdeki kadın istihdamının az olduğunu anlatan Zarıçlar, İzmir'de ise Büyükşehir Başkanı Tunç Soyer'in bu kalıbı yıkarak kadın istihdamına önem veren çalışmalar yürüttüğünü ifade etti. Öte yandan kadın dayanışmasının siyasi kimliğe bürünmemesi gerektiğine vurgu yapan Zarıçlar, herkesin amacının aynı olduğunu fakat fikirlerin çatışabileceğini belirtti.

'EŞİTLEYİCİ ANLAYIŞ YOK'

İzmir Kent Konseyi Başkanı Seniye Nazik Işık, Kent Konseyi'ne bağlı Kadın Meclisi'nin İzmir'deki kurum ve kuruluşlarda kadınların ihtiyaç duyduğu durum ve tespitleri yaptığını ifade etti. Başkan Işık, yerel düzeydeki kaynaklardan kadınların da yaralanmasını sağlamaya ve hizmetlerin sadece tek bir cinsiyete değil kadınlara da ulaşması için çaba harcadıklarını ifade etti. Kadınların, TBMM dışında yerel meclislerde de eşit temsil edilmediğini dile getiren Işık, "Kadınlar lehine gelişme sağlamaya meyilli yani eşitleyici bir anlayış yok. Kadın ve erkekler arasında ayrımcılık yapmayı normal sayan hatta fitrat olarak görenlere karşı bu açığı kapatmanın yollarından biri Kent Konseyi Kadın Meclisi aracılığıyla duruma müdahil olmaktır" dedi.

'Sorunlara karşı nitelikli

çözümler üretmek görevimiz'

Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü, görevlerini; Kadın Sığınmaevi, Kadın Danışma Merkezi, Kadın Politikaları Birimi ve Anahtar Kadın Çalışmaları Bütüncül Hizmet Merkezi olmak üzere dört birim ile gerçekleştiriyor.

ÇELİK ÖZDEMİR

İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Dairesi Başkanlığı'na bağlı Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü'nün Birim Yöneticisi Sosyal Hizmet Uzmanı Sinem Tankoç ile yürüttükleri faaliyetler üzerine konuştuk. Tankoç, müdürlüğe bağlı birimlerin görevlerini de anlattı.

Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü'nün yürüttüğü faaliyetler üzerine kısa bir bilgilendirme yapar mısınız?

2012 yılından bu yana Sosyal Projeler Dairesi Başkanlığı'na bağlı olarak hizmet vermekte olan Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü; kadına yönelik hizmetler üretmek, kentsel hizmetlerden kadınların eşit yararlanmalarını sağlamak, kadına yönelik şiddetle mücadele etmek ve bu konuda destek hizmetleri oluşturmak, oluşturulan hizmetlerin kapasitesini arttırmak, kadın istihdamını artırıcı ve kadın sağlığını koruyucu hizmetler sun-

mak, kurumsal işbirlikleri geliştirerek nitelikli çözümler üretmek ile görevli. Söz konusu görevleri Kadın Sığınmaevi, Kadın Danışma Merkezi, Kadın Politikaları Birimi ve Anahtar Kadın Çalışmaları Bütüncül Hizmet Merkezi olmak üzere dört birim ile gerçekleştiriyoruz.

Kadın Sığınmaevi'nden örnek vermek gerekirse...

21 kapasiteli Kadın Sığınmaevi'nde kalan kadınların hayata tutunmalarını sağlamak için hizmetler geliştiriyoruz. Kadınlar da iş ve meslek edindirme kurslarından faydalanıp bazıları işe yerleştiriliyor. Adli işlemler ve sağlık hizmetleri için ilgili kurumlara yönlendiriliyor ve Kadın Danışma Merkezi'nden psikolojik danışmanlık alıyor. Ayrıca burada kalan çocuklar da kreş hizmetinden faydalanıyor ve psikolojik danışmanlık alıyor.

Kadın Danışma Merkezi'nde ne yapıyorsunuz?

Kadın Sığınmaevi'nden hizmet almakta olan kadınlara ve dışardan başvuru yapanlara psikolojik da-

nışmanlık, yüz yüze sosyal hizmet danışmanlığı ve telefon ile danışmanlık veriyoruz; ayrıca, şiddet başvurusu yapmış olanlar adli işlemler için ilgili kurumlara yönlendiriliyor.

Bir de ANAHTAR Kadın Çalışmaları Bütüncül Hizmet Merkezi var sanırım...

Evet. 2020 yılında Örnekköy Sosyal Projeler Merkezi içinde yer alan Merkez; kadınlara özel, kolektif gelişim ve dayanışma, bilgi ve deneyim paylaşım alanı olarak tasarlandı. Kadınların eğitim, kültür, sanat ve spor olmak üzere her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecekleri, ücretsiz olarak hukuki, psikolojik ve sosyal hizmet danışmanlığı alabilecekleri, sağlık, insan hakları, ayrımcılık, iletişim vb. kişisel gelişimlerini hedefleyen eğitimlerin verildiği bir merkez burası. Öte yandan, kadın alanında çalışan STK'lar ve meslek odalarının gönüllüleri ile buluşabilecekleri, destek alabilecekleri toplantı alanlarının yer aldığı, sinema, tiyatro, konferans salonu, kütüphane ve okuma salonlarının yer aldığı bir yer tasarladık.

İstihdam ve girişimciliği desteklemeye yönelik İŞKUR bağlantılı eğitimler veren Meslek Fabrikası birimleri ile atölyelerini içeren, bilişim ve teknoloji alanında kursların, işaret dili, dil kurslarının, pastacılık, barista vb. kurslarının verildiği, çocuklu kadınların çocukları için oyun ve aktif öğrenmeye yönelik Masal Evi, engellilere yönelik hizmet alanları içeren, bütüncül bir merkez.

Kadın Politikaları Birimi de yeni bir oluşum değil mi?

Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek, hizmetlere, haklara, kaynaklara erişimini arttırmak ve yaşam kalitelerini yükseltmek için sorumluluğu bulunan tüm tarafların yükümlülüklerini yerine getirmesi çerçevesinde koordineli çalışmalar yürüterek kadınlar için daha yaşanabilir, eşitlikçi hizmetlerin verildiği birimde kadının eşit paydaş olduğu

bir kent için politikalar üretmektir amacımız. Kadınların ekonomik, sosyal hayata katılımlarının artırılmasına yönelik veri temelli politika önerilerinin üretilmesi, oluşan kamu politikalarının izlenmesi ve etkilerinin kadın alanında çalışma ve hizmet üreten diğer kurum, kuruluş ve sivil toplum ile birlikte değerlendirilmesi, veriye dayalı toplumsal cinsiyet alanındaki yeni tartışmaların yayımlanması ve yaygınlaştırılması için çalışıyoruz. Ulusal ve uluslararası toplumsal cinsiyet eşitliği yaygınlaştırma süreçleri takibi ve süreçlere ilişkin politika önerilerinin üretilmesi ve sosyal eşitsizlikleri merkeze alarak kapsayıcı sosyal politika üretmeye yönelik veri platformları kurulması işlerimiz arasında!

Kriz Belediyeciliği kapsamında (pandemi ve deprem sürecinde) düzenlenen prosedürler, eylem ve kriz planlarınız neler?

Pandemi döneminde Müdürlüğümüzün görev tanımına uygun hizmetler sunduk. Bu dönemde, geçici barınma evi açıp, psikososyal destek hattı oluşturduk. Diğer yandan da sivil toplum kuruluşlarıyla sürekli bir araya gelerek çeşitli farkındalık çalışmaları ve çevrimiçi eğitimler organize ettik. Bu süreçte kadın alanında çalışan STK'lar ile daha geniş bir dayanışma ağı gelişmiş oldu.

Öte yandan, 30 Ekim 2020 İzmir Depremi'nden sonra müdürlüğünüzce yapılan çalışmalar da son derece önemliydi.

Belediyemiz koordinasyonunda başlatılan barınma, yeme-içme gibi hizmetlerde personel görevlendirdik. Ayrıca, çadır alanlarında Müdürlüğümüz Psikolog ve Sosyolog kadrosundaki personellerin desteğiyle tarama yapılmış, fiziksel, sosyal ve ekonomik kayıplar yaşayan depremzedelerden alınan verileri topladık ve Psikososyal Destek Çadırları kurulmuş olup depremzedelere danışmanlık verdik. Kadın sağlığı ve kadına yönelik şiddet ile ilgili gelebilecek ihbarlar veya danışmanlıklar gözetilerek, Bilal Çakırcalı Parkı çadır alanında Kadın Dayanışma Alanı oluşturduk.

Ataerkil bir yargıç
Kadın olmak suçumuz
Kestiğiniz cezamız
Seyrettiğiniz şiddet
Suç bende değil
Her neredeysem

Ne giydiysem
Suç bende değil
Suç bende değil
Her neredeysem

Ne içtiysem suç bende değil
Tecavüzcü sensin
Öldüren sensin

Polisler, hâkimler, devlet

ve başkan

Direnen kadınlar
Dünyada, her yerde
Asla yalnız yürümeceksin

Asla yalnız yürümeceksin

Asla yalnız yürümeceksin